

TURAI HÍRLAP

XX. évfolyam 10. szám

2011 OKTÓBER

KMOP-5.2.1/A-09-2009-0014

Tura Városközpont rehabilitációja
többfunkciós tér kialakításával

SZÉCHENYI TERV

PRORÉGIO
A stratégia partnerje

MAGYARORSZAG MEGÚJUL
Az Európai Unió támogatásával,
a Nemzeti Fejlesztési Program keretében

Felavatták Tura megújult főterét

2011. szeptember 17-én átadásra került a megújult városközpont, melyet Palya János plébános megáldott. Tura 2001-ben nyerte el a városi rangot, így éppen ebben az esztendőben ünnepeljük a cím odaítélésének 10. évfordulóját. Ebből az alkalomból Tura Város Önkormányzata Jubileumi Emlékplakett és Díszoklevél kitüntetését alapított, melyet elsőként Dr. Kontrát Károly parlamenti államtitkár vehetett át, akinek jelentős szerepe volt Tura városi pályázatának sikerében. A IX. Híresvárosi Vigadalom keretében lezajlott ceremóniát számos színes kulturális program kísérte, melynek fényképes beszámolója a 3-4. oldalon olvasható.

Fotó: Csilla Fotó, Vigázó Kör

4 Turai főtérvató a Régió Plusz TV-ben

8 Virtuális árucsera a nagybani piacon

13 Folytatódnak nyári élménybeszámolóink

6 Fejlesztések a Szelektív Kft.-nél

9 Elsőáldozás az egyházköztségben

17 Ifjúsági és felnőtt néptánc-csoport indul ismét Turán

7 Bemutatjuk Dr. Iván Csillát

12 Letűnt szüreti hagyományok

22 Jótanácsok a fejtetvességgel kapcsolatban

Tájékoztató a Képviselő-testület üléséről

2011. július 27-én 16 órakor munkaterv szerinti ülést tartott a képviselő-testület, 2 fő előzetesen bejelentett távolmaradásával.

I. A lejárt határidejű önkormányzati határozatok végrehajtásáról szóló jelentést fogadta el egyhangúlag a testület.

II. A 17/2011. (VII.28.) sz. rendelet megalkotásával Tura város 2011. évi költségvetéséről és gazdálkodással összefüggő egyes feladatokról szóló 4/2011. (II.10.) sz. rendelet került egyhangú módosításra. A központosított bevételekből, az átvett állami pénzeszközökből és a pénzmaradványból adódóan az önkormányzat költségvetési bevételi és kiadási főösszege 50.618 eFt-tal került megemelésre, így a bevételi ill. a kiadási főösszeg is 1.369.887 eFt-ra módosult.

III. A képviselő-testület egyhangúlag egyetértett azzal a polgármesteri egyéni javaslattal, mely szerint a szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások 2011. évi előirányzata az alábbiak szerint **kerüljön módosításra:** Az adható ellátások, rendkívüli gyermekvédelmi támogatása 700.000,- Ft összegű előirányzat terhére 400.000,- Ft kerüljön átcsoportosításra az egyedi támogatások kielégítésére.

A polgármester úgy értékelte, hogy tulajdonképpen onnan vesznek el, amely társadalmi réteg miatt a polgárország a legtöbbet dolgozik. Ennek a szervezetnek kerül kifizetésre az átcsoportosított összeg, mivel a korábbi támogatási döntésnél ennyivel kevesebbet kaptak, s ezt most kompenzálni kívánja az önkormányzat. Ahogy a polgármester fogalmazta: *Turán is 10 család csinálja a felhajtást.* Védelmi, közbiztonsági, bűnmegelőzési okokból egy nagy árkot kellene a Birinyi út meg a Kossuth Lajos utca között ásni a kertek miatt, melyben partnerek lennének az érintett erdőtulajdonosok is.

IV. A testület a 18/2011. (VII.28.) sz. rendelet megalkotásával a Díszpolgári cím, valamint a Turáért Emlékérem alapításáról és adományozásáról szóló 4/1993. (III.29.) sz. rendeletet módosította. Ennek értelmében a Díszpolgári cím évente legfeljebb egy személy részére adományozható, a Turáért Emlékérem pedig évente legfeljebb három kitüntetettnek. Az elismeréseket lehetőség szerint az augusztus 20-i Szent István-napi ünnepségen vagy Tura városi rangjának elnyerését megünneplő rendezvényen (városnapon) kell átadni. Az adományozásról szóló határozat elfogadásához a jelenlévő képviselők 2/3-ának, de legalább 6 főnek a szavazata szükséges. Az odaítélést megelőző eljárást a Kulturális-, Oktatási és Sport Bizottság folytatja el. Feladata, bármely turai állampolgár által előterjesztett javaslat mérlegelése és döntésre előkészítése.

Ugyanezen rendelet keretében **Jubileumi Emlékplakett és Díszoklevél alapításáról** is döntött a testület, mely adományozható annak a személynek vagy közösségnek, aki vagy amely a város fejlődését valamely konkrét munka vagy projekt vagy terv létrehozásával, előmozdításával segítette. Tízévente legfeljebb kettő adományozható belőle.

A rendelet teljes terjedelmében a www.tura.hu honlapon olvasható.

2011. augusztus 17-én 17 órakor soron kívüli ülést tartott a képviselő-testület, 1 fő előzetesen bejelentett távolmaradásával.

I. A testület az FCG HOME Bt. (személyes közreműködésre kötelezett, mint megbízott: Bankóné Nagy Helga) és Tura Város Önkormányzata között 2010. december 30-án létrejött Megbízási Szerződést (melynek tárgya: a Turawell Kft. Tura

15 ha Zöldségkertészet Településrendezési Szerződésben foglaltak önkormányzati érdekkörben történő végrehajtása és az ehhez szükséges kapcsolattartás ellátása), valamint a fenti két szerződő fél között 2010. december 30-án létrejött Megbízási Szerződést (melynek tárgya a településrendezési eszközök felülvizsgálatával összefüggő főépítési feladatok ellátása) a Ptk. 483. § (1) bek. alapján **azonnali hatállyal egyhangúlag felmondta.**

A Képviselő-testület fenti döntésével egyidejűleg módosította a Turawell Kft.-vel korábban kötött megállapodást, a kapcsolattartó személyének változása okán. A jövőben a polgármester lesz a településrendezési szerződésben is nevesített kapcsolattartó a gazdasági társaság és az önkormányzat között.

II. A testület egyhangúlag döntött arról, hogy a Pest Megyei Kormányhivatalnál kezdeményezi az érvényben lévő 16/2006. (VII.26.) sz. képviselő-testületi rendeletben az 5679/5 hrsz-ú ingatlan déli és nyugati telekhatára mellett kialakítandó út lejegyzését azon ingatlanok tekintetében, melyeket a hatályos szabályozási terv és az elfogadás előtt álló szabályozási terv szerint egyaránt érint a kialakítandó út területe (Galgahévízi útról nyíló, benzinkút mellett kialakítandó út).

Napirenden kívül tárgyalt a testület a malom teljes bontási kérelmével kapcsolatos hatósági ügyről ill. ennek kapcsán az önkormányzati védelembevétel lehetőségéről.

Nagy vitát váltott ki a képviselők körében Tura közbiztonságának helyzete, több képviselői javaslat is elhangzott a folyamatosan terjedő bűnözés (kábellopás, betörések, drogosztás) visszaszorítása érdekében. Szendrei Ferenc polgármester elmondta, hogy már régen szeretnének összehozni egy konferenciát, ahová meghívják a rendőrség vezetőit. Felmerült egy petíció benyújtásának javaslata is tétélesen felsorolt kérésekkel, határidőkkel megjelölve, kinyilvánítva benne, hogyha x határidőre nem történik érdemi lépés a felvetett problémákra, akkor Tura automatikusan bármilyen fórumhoz fordulhat.

Seres Tünde

A SZELEKTÍV KFT. ŐSZI AKCIÓJA

ÖMLESZTETT SZELEKTÍV KOMPOSZT
VÁSÁRLÁSI AKCIÓ:

2011. szeptember 12-től november 11-ig
bruttó: 8 Ft/kg helyett bruttó: 4 Ft/kg

Tura és Vácszentlászló között,
Regionális hulladékrelakó és hasznosító telepen,
munkanapokon 8-tól 16 óráig.
Tel.: 06-30-222-6305

KMOP-2.1.1/B-09-2009-0007 Belterületi utak fejlesztése - „Új utakon Tura városában”

A Holló köz az utolsó simításokra vár

Az Iskola úton az úttest és a földmunka kész

A Vörösmarty utcában már az út szélén dolgoznak

A Délibáb utcában feltöltésre vár az útszegély

A Gábor Áron utcában már az útpadkát készítik, a Gyóni Géza utcában a vízvezeték árkolás folyik. Útépítés, dolgozik a depónia

Fotó: Pető János

KÖZELEDIK AZ ÚTAVATÁS Pető János szerkesztőségi tagunk október 3-án járta be fényképezőgépével a területet. A kivitelező Penta Kft. várhatóan októberben befejezi az úttest építését, s átadja a munkaterületet a kertésznek. A parkosítást, fűvesítést Tura Város Önkormányzata pályázaton kívül, önerőből végzi majd. A zöld felületek beültetését követően, várhatóan novemberben kerül sor az EU-s szabvány szerint magas műszaki tartalommal megépült 5 km aszfaltút átadására.

2194 Tura, Petőfi Sándor tér 1.
info@tura.hu
www.tura.hu
www.ujszechenyiterv.gov.hu

IX. Híresvárosi Vigadalom népes közönséggel

Szendrei Ferenc polgármester megelőlegezett bizalomnak nevezte a városi cím tíz évvel ezelőtti odaítélését. Az elmúlt öt évben lezajlott nagy értékű fejlesztések egyik jelentős állomása a városközpont jelenlegi megújítása. A polgármester abban a reményben adta át a teret jó szívvel a népes számban jelenlévő lakosságnak, hogy az igazi közösségépítő erővel bír majd. Tura és egyúttal kistérségi szomszédaink öröme is birtokba veszik, használják majd az emberek, megtöltik színvonalas, vendégcsalogató programokkal, boldog békeidőket idéző hangulattal. A városá válás alapjait valamikor az 1990-es évek végén rakta le az akkori képviselő-testület. Lapunk következő számában Tóth István volt polgármesterrel készült interjúkat olvashatják a cím elbírálásának előzményeiről, s a 2001-ben átalakult helyi közigazgatás kezdeteiről.

Szeptember 17-én több helyszínen párhuzamosan ill. egymást követően zajlottak az események.

Szendrei Ferenc polgármester minden kísérő programot megtisztelt személyes jelenlétével és biztató gondolatokkal nyitotta meg a különböző versenyeket, mellyel hagyományt kíván teremteni az önkormányzat.

Idén először, a reggeli órákban kezdetét vette a horgászverseny, melyet a Turai Horgászegyesület részéről Drégeli Miklós elnök és Drégeli Ádám tag így értékelt: – Bizonyára a jó idő is segített, de a várakozásainkat is felülmúlta a jelentkezők és nem utolsósorban az érdeklődők száma a Kónyától rendezett horgászversenyen. Voltak ugyan olyan benevezők, akik nem jöttek el, de így is 36-an vetették be horgászfelszerelésüket a jó fogás érdekében. A kibicék ezúttal mégsem hoztak szerencsét; a kiemelkedően jó fogás elmaradt, ugyanis a 36-ból 15 horgász járt sikerrel – annak ellenére, hogy ennél jobb eredményre számított a vezetőség, hisz a verseny előtt két héttel telepítettünk 5 mázsa pontyot. Külön érdekesség volt, hogy két sporthorgász is részt vett, a laikusok számára a felszerelésük nagy érdeklődésre tartott számot. A felnőtt férfi horgász kategóriában az I. és II. helye- ➡

IX. HÍRESVÁROSI VIGADALOM

mérkőzést, akiket az országos eredményeket elért edző, Géczi István készített fel. Ugyancsak az Egyesület vendégeként, szurkolóként jelen volt Mezei István, a Magyar Cigány válogatott menedzsere is. Az említett civil szervezet az önkormányzat által felállított sátorban egy bográcsos ételre vendégül látta a játékosokat és szurkolókat egyaránt.

Fotó: Csilla Fotó, Vigyázó Kör

zett között mindössze 2 dkg különbség volt. Dél előtt és kora délután zajlott le a kispályás focibajnokság is, mely szintén új színfoltja volt a rendezvénynek. A Thunder FC, Vasút, Remény SC, a TIM Sport és a Tura 2003 Team - ez utóbbi a csapatok szervezésében is közreműködött - mellett Szénási József, az MTV szerkesztő-riportere jóvoltából vendégül láttuk az Afrikai Csillagok játékosait is, akik hazánkban tanuló egyetemistaként valóban színessé tették ezt a napot. A mérkőzések megfelelő előkészítéssel, jó hangulatban, sportszerűen zajlottak, melyért köszönet illeti Horák Mária és Tóth Anita szervezőket. A program zárásaként a Tura 2003 Civil Egyesület jóvoltából a turai Cigány Női Futballcsapat játszott bemutató

Ahogy az afrikaiak menedzsere a díjátadón elmondta, igazi világbéke hangulatot jelentett ez a labdarúgó torna. A városközpontban a Többsincs Óvoda és Bölcsőde változatos, az óvónők kezűgyességét dicséretre méltó programjai legalább olyan népszerűek voltak, mint a zenepavilon és a nagyszínpad eseményei. Az ételkóstolás, a Gólyalábasok, a Turai Komédiások, a Sósúti Fúvószeneke, s a képekben most be nem mutatott sok-sok produkció mind vonzották az embereket, az Apostol koncertre pedig már zsúfolásig megtelt a tér. Velünk ünnepeltek a Csíkszentimre és Jászó testvértelepülésekről érkezett delegációk tagjai is.

S.T.

HORGÁSZVERSENY

Gyermekek:

1. Bazan Máté
2. Pásztor Kristóf
3. Pásztor István

Ifjúságiak:

1. Fábrián Ferenc
2. Ifj. Varjú Zoltán
3. Farkas Ákos

Nők:

1. Porció Erika
2. Tóth Éva

Férfiak:

1. Láng László
2. Komlósi Károly
3. Mayer Szilárd

KISPÁLYÁS FOCIBAJNOKSÁG

1. TIM Sport
2. Thunder FC
3. Afrika Csillagai

FŐZŐVERSENY

Zsűrielnök: Dózsa Jánosné

Varga Mancsi néni egykori lakodalmasszony, Turáért Emlékérem kitüntetettje

1. MBS-TEAM

Babos harcsa

2. VIGYÁZÓ KÖR Egyesület

Turáért

Vaddisznóragú juhtúrós puliszkával

3. DOMOSZLAI PÉKSÉG

Vörösboros marhapörkölt,

tárcsán szült palacsinta

DÍJAZOTT POLGÁRŐRÖK

2010-ben végzett áldozatos munkájukért

Pest Megyei Polgárorszövetség javaslatára:

Gerhát Tibor

Kajtor Péter

Lukács István

Strausz Tibor

Tura Biztonságáért 2002

Polgárör Egyesület javaslatára:

Bodnár Zoltán

Máramarosi Mónika

Miklós Gábor

Mizser László

Sára Viktor

Szilágyi Péter

Régió Plusz Televízió

A térség
új helyi televíziója
Turán is!

Tisztelettel tájékoztatjuk Tura lakosságát,
kedves nézőinket, hogy a
IX. Híresvárosi Vigalom keretében megtartott
ÜNNEPI FŐTÉRAVATÓRÓL
KÉSZÜLT MŰSORUNKAT
2011. október 29-én,
szombat esti műsorunkban tekinthetik meg!

Műsorunk Turán a T-home kábelhálózatának
S21-es csatornáján fogható. (303.25 Mhz)

A műsor vetítésének és ismétléseinek pontos időpontját
Információs Képváságunkon, valamint honlapunkon tesszük közzé!

www.regioplusztv.hu

1991 szeptember – Így írtuk egykor, így olvassuk most...

A mi rendőrségünk

„1991. július 1-én megkezdte működését a rendőrség, ebből az alkalomból nyilatkozott lapunknak Dudás István rendőrzászlós, az őrs parancsnoka.

- Általánosságban is érezhető, hogy a rendőrség, a rendőri munka megítélése pozitív irányban változik, mindennapi munkánk során érezzük a felénk áradó szimpátiát.

Ugyanakkor továbbra is vannak olyanok, akik ellenszenvvel figyelik a rendőröket. Nem a bűnözőkre gondolok elsősorban, hanem az olyan állampolgárokat, akik nem tudják, nem is akarják megérteni, hogy a rendőrök értük is, mindenkiért vannak, dolgoznak. Talán nehezen tudnak „váltani”, megérteni, hogy ez immár egy szabad jogállam demokratikus rendőrsége, melynek feladata a lakosság nyugalmanak, biztonságának védelme, pedig nagyon fontos a lakosság bizalma, nyíltsága, együttműködése, a rendőri munka csak így válhat igazán hatékonyá...

Az önkormányzattal összehangolva - hivatalos megbízólevéllel rendelkező (önkéntes) csoportot szervezünk. Falunkban több ilyen jellegű szervezkedés működik. Sajnos ebből problémák is adódnak... A közrend védelmében effajta vetélkedésnek nincs helye, minden érintettnek le kell vonni a szükséges következtetéseket. Egyébként is teljes politikamentességnek kell jellemeznie a rendőri munkát. ... A munkanélküliség és az elszegényedés fokozódása azonban nem sok jóval kecsegtet. A bűnözés azoknak a társadalmi rétegeknek, csoportoknak a körében fokozódik leginkább, melyek életkörülményeik gyors romlása következtében a társadalom perifériájára kerültek... Közösségünkben... sajnos vannak családok, akik állandó és visszatérő jelleggel összeütközésbe kerülnek a törvénnyel.”

Kálna Tibor

Érdeemes újra hangsúlyozni: a fenti írás húsz évvel ezelőtt született. Egy rendőrség átadása után... Eddigi visszatekintőm egyik legszomorúbb állomása ez. Cseppet sem sikertörténet. Akkor őrsöt avattunk, ma körzeti megbízotti irodánk sincs – sőt csak reméljük az állandó rendőri jelenlétet. Lehet elemezni, mi a kialakult helyzet oka. De talán ez sem vezetne sehová. Lehet, hogy nem kérjük elég hangosan. De korántsem jó az, ahol túl hangosan kérjük, vagy a helyzet kiált változásért – lásd például Gyöngyöspatát. Ezt semmiképp ne akarjuk. De következetesen tudatni kell az illetékesekkel: tartozásuk van felénk. Tudtommal nincs olyan nyolcezer fős város közel s távol, ahol legalább egy iroda, uram bocsá! egy őrs ne volna. Ez ügyben többször kértem adatot – eddig sikertelenül, de magánbeszélgetéseken néhányan megerősítettek ebbéli gyanúmban. Nem telik el hónap, nem akad interjú, nem múlik úgy rendőri vezetőkkel folytatott magánbeszélgetés, hogy ne terelődne a szó Tura sajátos helyzetére (ha ez a hiány „helyzetként” egyáltalán leírható.) Az az út, mely városunkba szinte biztos rendőri átcsoportosítást jelentene: jelesül a szélsőségek megjelenése rendteremtés céljával, semmiképp nem célravezető. Sem rövid, sem hosszútávon. Kérdezzék meg a pataiaiktól. Békét és rendet, de békés rendet szeretnénk. Tiszteletet parancsoló, becsületes, jóváágású rendőrökkel. Mert ez állami feladat – tényleg. Az állam most azonban nem tudja, mit tehetne, hisz kevés a pénz, paripa, fegyver.... A rendőrök egy része (minden bizonnyal van kivétel) ennyiért nem kockáztatja az életét egy-egy rajtaütésben. El sem várható tőle, mi mégis ezt várnánk – és ez a normális. Fáradtak a rendvédők, de fáradt a társadalom is. Sok fáradt ember pedig türelmetlen. Ki kell végre találni, hogyan tovább. Most már bizony gyorsan. Mert az, akinek egyre nagyobb gondot okoz a megélhetés (nagyobbat, mint 20 éve) egyre kevésbé tolerálja, ha meglopják, még ha csak egy pár kiló krumpliról van is szó. Persze nem mehetek el szótlannal azok mellett, akik még igyekeznek tenni a dolgukat: köszönet a polgárőröknek, köszönet az itt lakó rendőröknek, akik bizony szabadidejükből is áldoznak a turai rendvédelemnek. Köszönet nekik, de várjuk a megoldást. És nem közüti ellenőrzésekre gondolok. Arra, hogy lecsapnak végre azokra, akik gátjai helyben az együttélésnek. De kérdés persze, hogy azok, akiket érint vajon olvassák-e a lapot...

Szubjektíven szemezgetett és kommentált: Pálincás Ildikó

**TURAI
HÍRLAP
GYŪJTÓK
FIGYELMÉBE**

Tisztelt Turaiak! Kedves Turai Hírlap Olvasók! Felhívjuk mindazon érdeklődők figyelmét, akik gyűjtik lapunk havi számait, helytörténeti emlékként kezelik vagy épp egy érintett rokon, ismerős számára szeretnék tiszteletpéldányokat eljuttatni, most 2011. év végéig lehetőségük nyílik erre. A Turai Hírlap fennállásának 20 éves jubileuma alkalmából a korábbi évfolyamok egy-egy példányához bárki térítésmentesen hozzájuthat. Az ingyenes példányok Tura Városi Könyvtárból, annak nyitvatartási idejében elvihetők. Mivel a 20 évfolyam mind jelenlegi száma teljes körűen nem áll rendelkezésünkre, így az éppen Önök által keresett aktuális szám(ok) megletéről a Bartók Béla Művelődési Ház telefonszámán is kaphatnak felvilágosítást: 06-28-580-581 vagy 06-30-638-4603. Várjuk megkeresésüket!

Turai Hírlap szerkesztősége

KISTÉRSÉGI HÍREK

A TÖBBCÉLŰ TÁRSULÁS TANÁCSA SZEPTEMBER 21-I ÜLÉSÉRŐL

A Tanács először a Pedagógiai Szakszolgálat 2011/12-es tanévkezdéséhez kapcsolódóan a korai fejlesztés, a gyógy-testnevelés és a logopédia óraszámát határozta meg, ill. tájékoztató hangzott el az iskolapszichológusi ellátás fenntartására vonatkozó nyertes pályázatról.

A Tanács ezek után elfogadta a Társulás 2011. I. félévi pénzügyi beszámolóját, amely szerint a Társulás éves költségvetésének főösszege 150,3 millió Ft, amelyből az állami költségvetésből származó normatív támogatás 104 millió Ft, a társult önkormányzatok hozzájárulása a közösen vállalt feladatokhoz 22 millió Ft, az egyéb támogatásértékű bevétel 31,4 millió Ft. A bevételek és kiadások teljesülése időarányos. A befolyt bevételekből a Kartal – Verség közoktatási intézményfenntartó társulás 9,2 millió, az Iklad – Domony közoktatási intézményfenntartó társulás 4 millió, az aszódai székhelyű szociális és gyermekjóléti intézményfenntartó társulás 9,6 millió Ft-ot használhatott fel. A Pedagógiai Szakszolgálat a 9 településen ellátott nevelési tanácsadói, logopédiai, gyógy-testnevelési és korai fejlesztési feladatai kiadásainak összege 25,7 millió Ft, a társult önkormányzatok egyéb közös közszolgáltatásaira a Társulás 16,9 millió Ft-ot fordított, segítve ezzel az önkor-

mányzati feladatok ellátását. A következőkben a 2008-ban elfogadott kistérségi Közoktatási Intézkedési Terv módosított munkaanyagának elfogadására került sor, amely a települési és intézményi adatgyűjtések után készült el. Tájékoztató hangzott el a 2011. június 27. és 2011. augusztus 26. közötti időszakban megszervezett „Parlagfű elleni védelem” közfoglalkoztatási programról. A program keretében 45 fő napi 6 órás alkalmazására nyílt lehetőség a kistérség 6 településén, 8,5 millió forintos költségvetéssel, 8 millió forint pályázati támogatással. A teljes pénzügyi elszámolásra szeptember hónapban került sor. A két hónap alatt közel 400 ezer m² területet sikerült a parlagfűtől megtisztítani.

A Társulási Tanács áttekintette a Társulási megállapodás alapján a 2011. évi költségvetési határozatban elfogadott önkormányzati hozzájárulások teljesítését, a határidőre nem teljesítő 4 önkormányzat számára fizetési felszólítás küldése mellett döntött. A Tanács határozott arról, hogy a kistérség településeiről részletes információs anyag kerüljön fel a Társulás honlapjára. (www.aszodikisterseg.hu).

dr. Kőrös Timea
kistérségi referens

VALAMI EURÓPA!

1996-ban Galgahévíz, Tura, Vácszentlászló és Zsámbok települések önkormányzatai úgy döntöttek, hogy közös összefogásban regionális hulladéklerakó és hasznosító telepet építenek. A beruházás finanszírozására pályázatot nyújtottak be az önkormányzatok állami pénzalapokra, többek között a Központi Környezetvédelmi Alapra, Állami cégtámogatásra és a Pest Megyei Településfejlesztési Tanács támogatására is. A támogatások 73%-ban járultak hozzá - az országos szinten mindmáig egyedülálló - hulladékgazdálkodási telep megvalósításához. A beruházás befejezésének határideje 2000. december 31-e volt. Ekkor már a technológiai és a szelektív hulladékgyűjtéshez szükséges gépek és eszközök rendelkezésre álltak. Az üzemeltetésre a beruházó Önkormányzatok saját tulajdonú Kft.-t hoztak létre 1999-ben. A négy együttműködő településen egyszerre került bevezetésre a szelektív hulladékgyűjtés 2001. január 2-án. Az úgynevezett házhoz menő gyűjtési módot vezették be, melynek során a háztartási hulladékot 3 frakcióra válogatva gyűjtik be. A száraz hulladékot válogatás után újrahasznosító vállalatoknak értékesítik.

10 éve szelektálunk!

A lakosság körében egyre jobban elterjedő hulladékgyűjtés nem várt eredményeket hozott. A hasznosítható hulladékok visszagyűjtési aránya mára elérte a keletkező összes hulladék 60%-át és csupán 40% került ártalmatlanításra. Az elmúlt 10 évben erősen igénybe vett gyűjtő járművek és hulladék-feldolgozó gépek sajnos elkoptak, egyre több a meghibásodás, sok pénzbe kerül a javítás, esedékessé vált a cseréjük. A 100%-os Önkormányzati tulajdonú üzemeltetésben sajnos nincs mód arra, hogy a hulladékgyűjtő és feldolgozó gépeket saját forrásból újra cseréljék. Ezért az érintett települések Önkormányzatai pályázati forrással szeretnék végrehajtani a fejlesztést, bízva abban, hogy a projekt megvalósításával növelhetik a hasznosítható hulladékok visszagyűjtési arányát. A projekt megvalósítása során vállalták az esélyegyenlőség és fenntarthatósági szempontok alkalmazását. Szükségesnek tartják a fejlesztés megvalósulását annak érdekében is, hogy az országban kiemelkedő visszagyűjtési eredmények továbbra is fenntarthatóak legyenek, illetve növekedjenek.

A rendszer fejlesztése

Települési szilárdhulladék-gazdálkodási rendszer fejlesztése Tura és térségében KEOP-1.1.1/2F/09-2010-0008. A társult önkormányzatok által Környezet és Energia Operatív Program KEOP-7.111-2008. „Települési szilárdhulladék gazdálkodási rendszerek fejlesztése” című kiírásra benyújtott és elnyert pályázatának keretében az előkészítő munkák megkezdésére 2009 tavaszán került sor, melynek költsége nettó 4,9 millió Ft. Ennek 84,9 %-át az Európai Unió és a magyar kormány biztosítja, míg az önrészt a társult önkormányzatok finanszírozzák. A második forduló pályá-

zat sikerével a projekt keretében jelenleg használatban lévő technológiai és hulladékgyűjtő járművek kiváltását szeretnék megoldani, valamint a szállítandó zöld hulladék csökkentése érdekében a házi komposztálást bevezetni az érintett térségben. A szerves hulladék begyűjtésének, kezelésének, valamint hulladéklerakóktól történő elterítése érdekében 200 db házi komposztáló berendezés szétosztását is tervezik a lakosság körében. A teljes beruházás nettó összköltsége 215.590.603,- Ft, melyhez az Európai Unió és a Magyar Állam 156.590.603,- Ft-ot biztosít.

2011. szeptember 21-én a Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás elnöke, Vanó András, valamint Benke Sándor, a Szelektív Kft. ügyvezető igazgatója sajtótájékoztató keretében számolt be a projekt jelenlegi helyzetéről, a tervekről, a feladatokról. Az elnök úr elmondta, hogy a projekt megvalósítása érdekében a Támogatási szerződés 2011. június 23-án került aláírásra. A projektmenedzsmenst, a tájékoztatást, a PR, ismeretterjesztést, a pénzügyi, jogi és műszaki feladatok ellátására a közbeszerzési eljárások már lebonyolításra kerültek. Jelenleg az eszközbeszerzések közbeszerzési eljárása van folyamatban. A közbeszerzés lebonyolítása után 200 db komposztkeret, 1 db mobil aprítógép, 3

db hulladékgyűjtő gép, 1 db ároktisztító rakodógép beszerzésére, valamint a válogatógép garatjának átalakítására kerül sor. A szerződéskötés időpontja 2011. november elejére várható. A hivatalos adatok közzétevése után néhány szóban összehasonlította a környező települések, valamint a Tura és Térsége Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás tevékenységét mind közterületi látványban (a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés sokkal esztétikusabb, mint a kihelyezett nagy színes hulladékgyűjtők, melyekből sok helyen szinte már kifolyik a szemét), mind közüzemi díjak tekintetében (a hasznos hulladék értékesíthetősége miatt a Szelektív Kft a környező településekhez képest jóval kedvezőbb árfekvésben tud szolgáltatni).

Benke Sándor, ügyvezető igazgató kiemelten köszönte meg Dr. Král László, Galgahévíz jegyzőjének szerepvállalását és segítségét a projekt sikeres végrehajtása érdekében, majd kérdéseinkre bővebben beszámolt a projekt egyes részéről is. Kiemelt szerepet kapnak a lakossági ismeretterjesztő kiadványok, elméleti tájékoztatók. Ezen belül új háztartási útmutató kiadványok készülnek célzottan lakossági, óvodák, iskolák, közintézmények részére, emellett hét tanulmányutat is terveznek különféle újrahasznosító telepekre a Szelektív Kft. munkatársainak, a négy település lakosainak, valamint iskolás és nyugdíjas csoportok részére. Az igazgató úr elismeréssel szólt az óvodákban - iskolákban évente megrendezésre kerülő komposzt bulikról, ahol a gyerekek korán megismerkedhetnek a környezetvédelem fontosságával és a hulladék újrahasznosításának lehetőségeivel. Az építési hulla-

„MIÉRT ÉRI MEG ÖNNEK SZELEKTÍVEN GYŪJTENI A HULLADÉKOT?”

- A száraz hulladék újrahasznosító telepeknél tovább értékesíthető, tehát a gondos szelektálással Ön is hozzájárul a szemétszállítás díjának alacsony tartásához

- A száraz hulladékot mennyiségétől függetlenül elszállítják - akár plusz zsákban kirakva is - a Szelektív Kft. gyűjtőautói (a PET palackok, dobozok, műanyag flakonok összepréselve lényegesen kevesebb helyet foglalnak)

- A lehullott diófalevelet évente előre tervezett ütemben térítésmentesen elszállítják, melyről a lakosságot időben értesítik. A diófa levele egyébként nem ég, viszont annál jobban füstöl

- Az őszi betakarítás után visszamaradó szerves hulladék is kevesebb bosszúságot és bonyolalmat okoz, ha a kertben történő égetés helyett a hulladékgyűjtő járművekre kerül, plusz az abból előállítható komposzt jövőre talán az Ön saját palántáit táplálná

dék továbbra is megoldásra váró probléma, a törmelék feldolgozáshoz szükséges gépek beszerzésének finanszírozása önerőből nem megoldható.

1996-ban mertünk nagyot álmodni. 2001-ben valósággá vált. 2009-ben belevágtunk a fejlesztésbe. Ez a projekt 2012. április végén zárul. Mi lesz a következő nagy álom? A települések melletti illegális személtalpok megszüntetése? Talán az építési hulladék kezelése? Jó úton járunk

egy élhetőbb környezet elérése felé. A lehetőség és a technológia adott, hogy ne kelljen szemetet, autógumit égetnünk, ne füstöljünk diófalevelet, és ne hordjuk tele a kiránduló útvonalakat, árokpartokat háztartási hulladékkal. Vajon észrevesszük-e közterületen a kukát és beleavagy flegmán mellédobjuk-e a szemetet? A környezetünk, közterein tisztán tartása egyáltalán nem pénzkérdés, csak némi odafigyelést igényel. Néhány év és felnö-

vünk a feladathoz. Csak egy kicsit nekünk, lakosoknak is akarni kell.

A közterület tisztántartásával kapcsolatos hiányosságainkról, a törvénybe ütköző személtalpokokról a későbbiekben még szólni kívánunk, hisz bőven adnak témát hozzá a Galgamenti Szövetkezet művelt földjein okozott károk, erdeink, buszmegállóink vagy épp magántulajdonú ingatlanok előtti területek...

T.A.

Dr. Iván Csilla, Tura IV. számú körzeti háziorvosa

Dr. Iván Csilla 2011. év elején Dr. Hatalyák István háziorvost váltotta a IV. számú körzetben. Az új háziorvossal a rendelés után találkoztam. Nem betegként, hanem riporterként ültem a doktornő íróasztala mellé a páciensek székeibe egy kicsit faggatni származásáról, szakmai felfogásáról, a turaiak közé történő beilleszkedéséről.

Igazi orvos dinasztia a miénk – kezdi Iván Csilla – az anyukám fogorvos, az apukám állatorvos. Így egyértelmű volt, hogy orvos lettem. A húgom, a húgom férje, két öcsém és feleségeik is fogorvosok. Hét fogorvos van a családban. Kalandos gyerekkorom volt. Szegeden születtem, de gyerekeskedtem Nagyecsedben, Nyíregyházán, Zalaegerszegen is. Az egyetemet Szegeden végeztem, a SZOTE Általános Orvosi Szakán 1999-ben. Az egyetem alatt született első fiam, és utána két-két év különbséggel a másik két fiam. 2004-től dolgoztam egy gyógyszer cégnél, amíg kicsik voltak a gyerekek. Utána a Szegedi Egyetemen voltam háziorvos rezidens.

Most Veresegyházon él és Turán dolgozik. Mindkettő messze van Zalaegerszegtől és Szegedtől is!

Veresegyházra azért költöztünk, hogy közel legyünk Budapesthez, ahol a nővérem lakik. Anyukám sokat gyerekeskedett Turán. A keresztanyja szülésznő volt itt, Csizmadia Zoltánnának hívták. Anyu hozzá jött nyaralni minden évben, és nagyon sok szép élmény köti Turához. Orvos kollégáktól tudtam meg, hogy megüresedik Turán egy háziorvosi állás. Amikor anyukám meghalott, hogy Tura, rögtön azt mondta: ide kell jönnöm. Szüleim és testvéreim Zalaegerszegen élnek.

Zökkenőmentesen zajlott a munkába állása? Sokan a betegek közül a váróteremben adtak hangot annak, hogy nem úgy zajlik a rendelés, mint régen.

Eleinte volt egy kis felfordulás, mert nekem is meg kellett ismereni az itteni betegeket és az általuk megszokott menetet, amihez ragaszkodtak. De most már egyenesbe kerültünk.

Őnnek azért még a gyerekei olyan korúak, akik igénylik az anyjuk közelségét. Hogyan tudja a rendelést összeegyeztetni az anyasággal?

A gyerekek 13, 11 és 9 évesek. A két kisebb fiú Gödöllőre jár iskolába, a legnagyobb Pannonhalmára. Segítségem nincs, a nagyszülők mindegyike messze lakik tőlünk. Amikor délutáni hosszabb rendelés van, akkor a gyerekek sportolnak, így ott felügyelnek rájuk, amíg oda nem érek.

Nem lenne egyszerűbb Turán élniük?

Veresen van egy kialakult életünk. Nem egyszerű év közben váltani. Hogy költözzünk-e Turára, az még a jövő zenéje...

Mi a véleménye a körzete egészségügyi állapotáról?

Mindenütt – nem csak itt – rossz az emberek egészségügyi állapota. A megelőzésre, a prevencióra van szükség. Én ennek a híve vagyok. Most volt hallásvizsgálat. Ennek a hónapnak a végén lesz például nálunk ingyenes szűrővizsgálat vércukor-, vérnyomás- és koleszterinszint méréssel. Véleményem szerint mindenkinek sokat kellene sportolnia, legalább hetente háromszor. Az egészséges étkezésről ne is beszéljünk. Finom a magyar

konyha, de egy kicsit zsíros. A boraink is kitűnőek, de sokat fogyasztva ugyanolyan ártalmasok, mint a többi alkohol. Nagyon sokan dohányoznak Magyarországon, a munkanélküliség vagy a depresszió elől menekülve. De ez egy ördögi kör, mert csak viszi a pénzt, és nem old meg semmit. Ráadásul visszafordíthatatlan károsodást okoz az összes szervben és az erekben is. Az összes rosszindulatú daganat, a szívinfarktus, a szélütés, a magas vérnyomás okozója lehet.

Kivel dolgozik együtt, ki az asszisztense?

Ildikó az asszisztensem. Mindjárt elmondja ő, hogyan került ide. **Így átfordulok, a másik asztalhoz ott folytatjuk.**

Újvidéki Ildikó vagyok, ide jöttem férjhez Turára. Úriban születtem, diplomás ápolóit végeztem a SOTE-n, egy gyerekklinikán dolgoztam ezelőtt. A gyes után több település háziorvosi rendelőjébe leadtam az önéletrajzomat. Amikor kiderült, hogy Turára asszisztens kell, egy személyes találkozó során elnyertem Iván doktornő bizalmát és így kerültem ide. Jól együtt tudunk dolgozni.

Mennyi beteget látnak el a körzetben?

Teljesen változó, a napi átlagos beteglétszám 50 fő körül mozog, akiknek ellátását folyamatosan szeretnénk majd fejleszteni. Természetesen igyekszünk mindenkinek a legjobb feltételeket teremteni a gyógyulásához.

Mire lenne még szükségük a jobb feltételű gyógyításhoz?

Most meg van minden alap a folyamatos, zökkenőmentes rendeléshez. De a betegektől is várjuk, hogy nyugodtan mondják el a véleményüket, panaszukat. Mindent igyekszünk szó szerint orvosolni.

Jó lenne ha, újra működne a fizioterápia, ha lenne egy szakrendelője Turának. Vagy legalább egy sportcsarnok, uszoda, hogy a megelőzéshez szükséges sportolási lehetőségek elérhetőek legyenek mindenkinek. De a legjobb persze az lenne, ha minél kevesebb munkája lenne az orvosnak, mert ez azt jelentené, hogy egészségesek az emberek.

Szénási József

TERVEK ÉS LEHETŐSÉGEK A TURAI NAGYBANIN VALÓ ÁRUCSERÉRŐL VIRTUÁLIS PIAC?

Baka Miklós Áron „A termelt árufelesleg, vagy szolgáltatás értékesítésének segítése számítógéppel” címmel a turai nagybani piac fejlesztésére vonatkozó előadást tartott a Vigyázó Kör 2011. május 5-i összejövetelén. Előadásának lényege, hogy olyan rendszert szeretne kidolgozni, mely alapján az interneten az őstermelők vagy szolgáltatók mintegy virtuális standokat kezdenek alkalmazni a termékeik vagy szolgáltatásuk értékesítéséhez. Ez azonban nem igazán közérthető, ezért a gyakorlati hasznát is sokan megkérdőjelezhetik.

Hogyan lehetne 'nagyon közérthetően' megfogalmazni javaslatod lényegét? Lehet úgy fogalmazni, hogy virtuális piac. De tényleges eladás és valós bevétel lesz?

A gondolatébresztőnek szánt előadás hangsúlyozza, hogy a világhálón ebben a pillanatban is zajlik árucseré, így természetesen pénz is áramlik, tehát nyugodtan fogalmazhatunk így. A javaslat lényege, hogy a nagybani piacot egy honlapon jelenítem meg, ahol a gazdák feltüntethetik az eladásra szánt termékük készletét és eladási árát. Erről a honlapról tájékozódhatnak a vásárlók és megrendelhetnek adott gazda termékeiből, amit aztán a turai nagybani piacon átvehetnek és kifizetnek. A honlap használatának komoly előnye lehet, hogy bővítheti a gazda vásárlóinak körét úgy, hogy bárki böngésző felhasználó láthatja a kínálatát.

Hogyan működne a gyakorlatban? Jó lenne, ha egy példát is mondanál.

Gyakorlati példán keresztül: borsót termesztő őstermelő vagyok. A munkám eredményét, a termést nagy tételben adnám el a turai nagybanin, tehát egyébként is kijárok oda. Tudom, hogy nagy az alku kockázata, tehát a piac nyitásakor még nem tudom, milyen árban fogom eladni. Ezért, amikor már tudom a készletemet és tájékoztattam az eladási árakról, regisztrálok erre a honlapra és néhány adat megadásával (például nevem, adószámom, elérhetőségem) nyilvánossá teszem a honlapon eladásra szánt borsókészletem: képeket is tölthetek fel a betakarított termésről, leírásban jellemzem a termést: fajtáját, tenyészidejét, mindent, amit szerintem jó, ha tud az igényes tájékozódó vásárló. Azt is megadom, hogy a honlapról mekkora mennyiséget rendelhet meg a vásárló, és az egységárat is.

A vásárló, aki előzőleg szintén regisztrált a honlapra, megtekinti a termékem adatait, és az általa kívánt mennyiséget egy gombnyomással megrendeli. A honlap ekkor értesít engem, a gazdát, aszerint, hogy regisztrációkor ennek milyen módját választottam (e-mail-ben, vagy sms-ben, vagy telefonhívással). Jó esetben jóváhagyom a megrendelést (szintén a regisztrációkor megadott módon: telefonon vagy a honlapon). Amikor ez a jóváhagyás megtörténik, a honlapon feltüntetett készletem csökken, a termékem elméletileg révbé is ért az általam feltüntetett árban. A honlap az eladási folyamatnak ezt a részét nyilvántartja.

A virtuális standot hogyan tudják használni azok, akiknek minimális a számítógépes ismerete? Azok a termelők, akiknek nincs ilyen ismeretük, netán számítógépük sem, valamilyen csoportosulást hoznak létre?

Nagyon fontos kérdés. A gazda a regisztrációkor megadhatja, hogyan kér értesítést arról, hogy megrendelése érkezett. Valamilyen - postánál gyorsabb - elérhetőségre szüksége van a honlapot adminisztráló csapatnak. Ha nekem, a gazdának, vonalas telefonom van, megadhatom ezt is, mobiltelefonom számát is, és hogy a hét napjain hány órától hány óráig várom az értesítéseket.

Egyelőre még hagyományos módon folyik az árucseré

Akinek nincs számítógépe, a képek kivételével bármit adminisztrálhat így telefonon keresztül: felhívja a honlap adminisztrátorát, aki megszerkeszti a közlendőket. A világhálón önállóan dolgozni hajlandó és tudó értékesítők külön felületet kapnak a regisztrációjukhoz az események követéséhez. Főleg nekik szól az e-mailben történő értesítés, amit szintén választhatok regisztrációkor.

Lehet csoportosulni, sőt, viszont a regisztráció egy adott adószámhoz kötött, tehát a készletet illetően egy értékesítő tudja képviselni a többiekét. Fontos, hogy ne ígérjünk többet a honlapon, mint amennyit valóban szállítani tudunk.

Hogyan jöhet létre az eladó és a vevő közötti kapcsolat, vagyis a fizikai csere? Az eladás, illetve az áru kifizetése? Mit kell tennie az eladónak?

Maga a csere, ahogy eddig is, a turai nagybani piacon zajlana. A piac nyitása előtt a gazdának tudnia illik, hogy melyik vásárlónak milyen és mekkora készlet szállítását hagyta jóvá (ezt egyeztetjük telefonon is), ezen kívül, ahogy eddig is, az áru odaszállításáról és elhelyezéséről gondoskodik. Érdemes adószámmal azonosítani a vásárlót, amikor a honlapról rendel, így könnyen megtalálhatják egymást a gazdával. Az előzetes megrendelés egyik előnye a piacon való találkozáskor már ismert vételár.

Mit jelent jelen esetben a regisztráció?

A fejlesztés mostani állapotában név, cím, adószám, értesítési lehetőségek megadását jelenti. A regisztrációkat reményeim szerint telefonon is tudjuk majd fogadni, tehát ha ezekkel az adatokkal felhívunk, elvégezzük a regisztrációt, a világhálót nem szívesen használók kedvére.

Hol működik ilyen rendszer? Milyenek a tapasztalatok?

Általában a világhálón folytatott kereskedelemben a döntő tényező a folyamatos és látható jelenlét jelzése. Ahogy egy bolt az utcában lehet bármilyen díszes, ha egyszer zárva van, ugyanannyi vásárlója lesz, mint egy pontatlanul adminisztrált honlapnak. Például a vatera.hu évek óta tartja a piaci helyzetét, ha az apróhirdetéseket nézzük, miután a kereslet rendszeresen találkozik rajta a kínálattal, és olcsó az adminisztrációja.

Milyen lehetőségek (blog, e-mail cím) vannak a tájékoztatásra, illetve a vélemények begyűjtésére?

A nyilvános fogalmi tisztázás megvitatásához indítottam egy blogot, amit a <http://kishazi.hu/nagybaniBlog> címen tud elérni, aki szeret böngészni. Bármilyen kérdést, óhajt várunk az info@felekrendszerhaz.hu e-mail címen.

Kuti József

Fotó: Csilla Fotó

Elsőáldozás

Az idén is – a tavaly megkezdett hagyományhoz híven – szeptember közepén volt az elsőáldozás. A gyermekeink – a hitoktatók szerint is – érettebbek 4. osztályban, és máshogy viszonyulnak a tanult anyaghoz. Életszerűbbé tud válni bennük mindaz, amit elméletben már megtanultak.

Többen mondták, hogy a májusi szebb, mert az a tavasz hónapja. - Lehet. De az elsőáldozás nem a külső szépség csupán – bár ez is fontos, hiszen gyermekeink ezért öltöznek ilyenkor szép, fehér egyenruhába –, hanem belső érték, amely formát, alakít, krisztusibb emberré tesz. Erre az értékre pedig fel kell készülni. Erre voltak jók a nyár folyamán a szentgyónások, hiszen a gyermeknek – és minden gyónónak – meg kell szoknia, meg kell éreznie, hogy Isten nagyon szereti őt, és szeretne nemcsak megbocsátani, hanem segíteni abban, hogy változni tudjon.

Isten megajándékozott bennünket egy nagyon szép nappal most szeptember 18-án is. Nem csak azért, mert kint ragyogó napsütésben volt részünk, hanem azért is, mert ez a 26 gyermek, aki először fogadhatta szívébe Jézust, ők maguk is ragyogtak a lelki és testi szépségtől. Élmény volt látni azt a lelkesedést, ahogy készültek erre a napra. Hogy mennyire volt hatékony a lelki készület, azt a következő napok, hetek, hónapok fogják eldönteni, amikor újra és újra hívja őket Jézus, a gyermekek Barátja, a szüleikkel együtt, hogy találkozhasson velük.

A szentmise ugyanis vendéglátás. Megtiszteltetés számunkra, ha meghívunk vendégségbe. Főleg, ha egy általam nagyra becsült Valakihez megyek. Ez által kiépül egy szeretetkapcsolat a vendéglátóval. A többiekkel pedig valamilyen közösség. Erre a közösségre hív meg minket Jézus: „aki eszi az én testemet... - örök élete van”. A szentáldozásban Jézust vesszük magunkhoz. De fordítva is igaz: Ő vesz magához minket. Így lesz a szentmise közös ünnep: az Egyházközség és én, meg Jézus ünnepel. Ezért úgy kell tekintenünk rá, mint egységünk forrására, kezdetére, hiszen innen indul a lelki életünk, innen kapjuk az erőt a minden napok küzdelmeihez, itt találkozunk a szentségi Jézussal.

Reményünk az, hogy az elsőáldozás mindannyiunknak ünnepe volt: gyermeknek, szülőnek, kivülállónak, gyakorló kereszténynek egyaránt. Tudjunk hát Egymásért közösen imádkozni, és együtt továbbmenni ezen az úton.

Gyalogos zarándoklat Vác Hétkápolnához

Egy gyalogos zarándoklat arra is jó, hogy minél inkább egy testvéri közösséget alkossanak azok, akik erre vállalkoznak, és gyakorolják a felebaráti szeretetet. Ezt a közösséget nem csupán a megpróbáltatások és a lábfájdalmak tartották össze a szeptemberi zarándokúton. Útjuk nem egy teljesítménytúra volt, melynek lényege napi több ezer lépés megtétele, hanem sokkal inkább egy hitből fakadó együttlét, melynek során „lelki kilométereket” tettek meg: óriási távolságokat Isten felé, embertársaik és saját maguk felé. Zarándoklatuk tehát egy lelki megtisztulás volt és egyben elszakadás a hétköznapoktól, hiszen felvállalták a napi gyaloglást, az egyszerű körülményeket, és lemondtak addig fontosnak tűnő dolgokról, hogy mindezeket felajánlják egymásért, magukért és a szívükben megfogalmazott szándékokért. A zarándoklat közben pedig imádkozták a Rózsafüzért, hiszen egy Mária-kegyhelyre igyekeztek, ezért természetes, hogy már útközben is megszólították Égi Édesanyánkat. Azért, hogy a lelki feltöltődés még hatékonyabb legyen, egy atya is a zarándokokkal tartott, és a három nap alatt elmélkedett a Szentcsaládról: Máriáról, Józsefről és a gyermek Jézusról. A zarándoklat Turáról indult szeptember 8-án, Kisboldogasszony ünnepén reggel 8 órakor. Kb. 40-50 fő kelt útra – voltak, akik biciklivel, hogy a hévízgyörki régi templomtól hazakerkezzenek. Azonban 3 Testvérünk végig kitartott, és elzarándokolt a célig, Vác Hétkápolnáig. Ők még nagyobb lelki élménnyel tértek haza. „Zarándokolni sokféleképpen lehet. Egy szent helyre megérkezni is számtalan módon lehetséges, ám amikor több mint száz izzaszó kilométer megtétele után érkezel meg valahová – ahol azt is megtapasztalhatod, hogy Valaki vár –, az nagyon különleges, kevés dologgal hasonlítható élmény. Mindenekelőtt azért, mert képes voltál felkészíteni Magad az érkezésre, a találkozásra. Egy gyalogos zarándoklat ezt a felkészülést ígéri Neked!” Próbáld ki, és gazdagabb leszel – lelkileg!

Hittanos Nap

Minden évben kétszer megrendezzük a „Hittanos Nap”-ot, amelyre meghívjuk a gyermekeket. Mindegy, hogy itt járnak-e iskolába, vagy már máshol találtak maguknak. Szeretettel várjuk mindig őket, mert szeretnénk éreztetni velük is, hogy közénk tartoznak, egy közösséget alkotunk. Szeptember 24-én reggel 9 óra körül elkezdett zsongani a plébánia udvara: jöttek a gyerekek. Miután osztályonként felsorakoztak, átmentünk a templomba, hogy Isten segítségével kezdjük a Napot. Egy kis gitáros éneklés, egy kis lelki-fröccs, és már kezdődhetet is a plébánia kertjében a játék. Volt ott minden, amitől egy gyermek jól érezheti magát. Az udvaron kézművesség (most éppen bőrből készítették tarsolyt és karkötőt maguknak), a kertben pedig foci, íjászat, labdajátékok, akadályverseny, kötélhágcsón való mászkálás... Miután jól kijátszották, kiszaladták magukat, főztünk nagyon finom hagymás-zsíros kenyeret. Ekkora étvágygal már régen falta ennyi gyerek (kb. 70-75-en) ezt a finomságot! És hogy ne legyen egyhangú az étkezés, volt mellé sütemény és a szokásos „Sport szelet”, ami pótolta az elveszített energiát. Köszönet a finom falatokért azoknak, akik elkészítették. Itt szeretnék köszönetet mondani a szervezőknek, a szülőknak, az íjászatot vezetőknak, a különféle játékokat vezetőknak is közreműködésükért, segítségükért! Nélkülük nem lehetett volna ilyen gördülékeny és szép ez a nap. Itt minden gyermek csak jól érezhette magát. A tavaszi játékos „Hittanos Nap”-ra is várunk Benneteket, Gyerekek! Szóljatok az osztálytársaitoknak is! Jöjjenek ők is! Nekik is jut a „jól megfőzött” hagymás-zsíros kenyérből!

Palya János plébános atya

Katona Hargita kollégánkat búcsúztattuk

Fotó: Csilla Fotó

Katona Hargita 2007 augusztusától 2011. szeptemberéig volt a turai Bartók Béla Művelődési Ház munkatársa, s ebből az időszakból 2009 márciusától pedig, mint megbízott intézményvezető, egyúttal a Turai Hírlap felelős kiadója. Feladatai közé tartozott a lap havi megjelenéséhez szükséges feltételek biztosítása, a terjesztéssel és a hirdetésekkel kapcsolatos ügyintézés, s önként vállalt társadalmi feladatként – a felelős szerkesztő felkérésére - ezidő alatt a nyomdai sokszorosítás előtti korrektúrát is elvégezte. Egy olyan munkahelyen, ahol fiatal nők dolgoznak, gyakori életállomás a gyermekáldás öröme. Jó érzés tudni, hogy a mai, egyenjogúságra törekvő társadalmunk sok helyen szerepvállalási lehetőséget, felelősségteljes munkakört biztosít a nőknek akkor is, ha szakmai életpályáját felfüggeszti olykor a család előtérbe helyezése miatt. Egy helyi szinten már beharangozott megújuló struktúrában csak remélni tudjuk, hogy esetleg később is lehet a jelenleg gyed-en lévő, szakképzett és most már jelentős helyismerettel is bíró Gitának szerepe. A Művelődési Ház és a Turai Hírlap nevében ezúton is köszönjük áldozatos és nem turaiként egy helyit is meghazudtoló odaadással végzett munkáját.

Seres Tünde
felelős szerkesztő

„De téged szép óvoda nem feledünk el soha”

Ezzel a gondolattal köszöntötték egykori óvodásaink, akik 1996-ban ballagtak el a Kastélykerti Óvodából. Az egyik csoporttársunk a régi fényképei között talált egy 1992-ben készült minicsoportos képet, amit közzétett a világhálón. „Aki felismeri magát, jelezzen! Ovis találkozót szervezünk, hogy felidézünk a régi kedves emlékeket.” – volt a kép mellett az üzenet.

– A csoporttal akkor dolgozó óvónőket felkeresve, a névsort olvasva lelkesen készültünk a találkozóra – írja Tóthné Marika óvó néni. – Nagy örömmel vettük a kezdeményezést – mondja Gólya Istvánné Anikó óvodavezető. Nem voltunk sokan, hisz egyrészt nem mindenkit ér el az internet, vagy rajta kívülálló ok miatt nem tudott eljönni, de többen figyelemmel kísérték az eseményt, üdvözlőt, jókívánságot küldtek telefonon, levélben. Dobos Évi néni így emlékezik: - Csillogó tekintetű, picit bizonytalan, félszeg érkezés... még csak 3 évesek voltatok. Eltelt 20 év, s most újra csillog a szemetek, de most magabiztosan jöttetek be. Számunkra a mostani ölelések pont olyanok, mint egykor, amikor kisgyermekként jöttetek reggelenként. Szívmelengető volt hallgatni emlékeiteket egy-egy meséről, „álompusziról”, a kirándulásokról, mert azt bizonyítja: jól tettük a dolgunkat. - Számomra nincs olyan kitüntetés, olyan jutalom – vallja az óvodavezető, Anikó néni – ami felérne azzal, hogy jó szívvvel emlékeztek az óvodánkra, az óvó nénikre. Megérte a szervezés fáradtsága. Büszkék vagyunk rájuk. Öröm és elégedettség, hogy szép gyermekkort tudunk adni számukra.

Nagyszerű kezdeményezés, vajon e szeptemberi eseménynek lesznek folytatói?

T. P.

Autómentes Nap turai fellépőkkel

Szeptember 17-én az Emse zenekar népzenei koncertjével és két pár néptáncossal (köztük a turai Mészáros Petrával), 18-án pedig a Világi Női Kórus népdalfeldolgozásokkal és Szita Eszter mold-

vai népdalsokrával képviselte településünket az Európai Mobilitás Hét – Autómentes hétvége az Andrassy-korzón elnevezésű program budapesti Liszt Ferenc téri népzenei színpadán. A szervezők között ott találjuk Kovács Lászlót, Tura Díszpolgárát, aki ily módon is segíti városunk hírnevének öregbítését.

S.T.

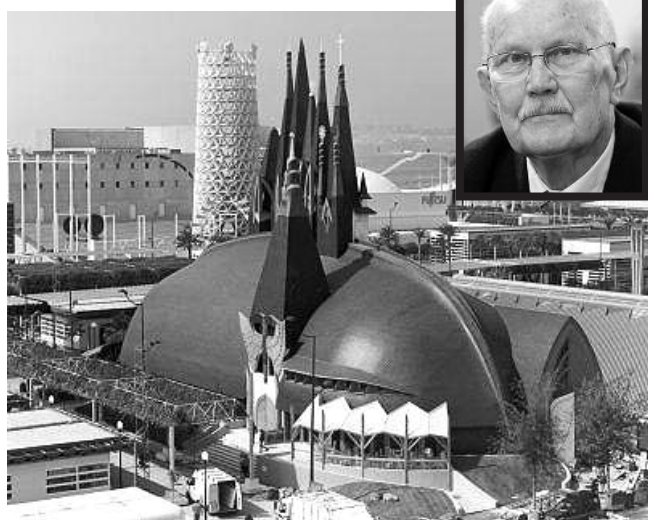
Idősek Világnapja

Szeretettel köszöntjük a szépkorú turai lakosokat. A Bartók Béla Művelődési Ház a 80 év felettiek részére egy kis ajándécsomagot juttat el, melyből most álljanak itt Pálincás Ildikó, Tura Város Képviselő-testülete Szociális és Egészségügyi Bizottsága elnökének szívéhez szóló sorai:

Ráncok barázdálják az arcotokat, mert oly sokszor sütött már rátok a nap. Meghajlott hátatok is az évek súlya alatt. De emlékeket, boldog ifjúkort hordoznak ezek az évek, melyek bölcsésé tettek. Megtanultátok mára a türelmet, az elfogadást, a szerénységet. Az öregség nem szégyen. Azt ki kell érdemelni. Adósaitok vagyunk mi, a holnap öregjei, hisz volna még mit tenni értetek, de nem könnyű mostanság, amikor mindannyian mélyen és kényyszerűen beleragadunk saját jelenünkbe. Egy biztos: számítunk a bölcseségekre, tanuljuk tőletek a megértést - és ami a legfontosabb mind között: **köszönjük, hogy vagytok!**

Makovecz Imre 1935–2011

Elhunyt Makovecz Imre nemzetközi híró építész, a magyar organikus építészet Kossuth-díjas, Corvin-lánccal kitüntetett stílusteremtő alakja.

Talán legismertebb műve az 1992-es sevillai világkiállításra tervezett magyar pavilon. Meg kell említeni a paksi templomot, a

siófoki evangélikus templomot, a Farkasréti temető ravatalozóját, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem piliscsabai épületegyüttesét, valamint a makói Hagymaházat és az egri uszodát is. Tervezett templomot Dunaszerdahelyre és Csíkszeredára is.

1987-től tanára volt a Nemzetközi Építészeti Akadémiának, 1992-től a Magyar Művészeti Akadémia elnöke. Tanított a Budapesti Műszaki Egyetemen és az Iparművészeti Főiskolán. 1969-ben a Ybl-díjjal, 1990-ben Kossuth-díjjal, 1996-ban Magyar Örökség Díjjal tüntették ki. 2001-ben megkapta a Corvin-láncot, 2003-ban a Prima Primissima-díjat, 2009-ben Főépítészeti Életműdíjjal tüntették ki. 2011 júniusában Budapest Díszpolgárává választották. 2011. szeptember 10-én még átvette a Szent István-díjat az esztergomi Vármúzeum Korona-termében.

Makovecz Imre is egyike volt annak a hatvan művésznek, akik néhány hete köszönthették XVI. Benedek pápát, bemutathatták neki alkotásukat. A magyar építészet a budapesti felső-krisztinavárosi templomhoz készült tervet adta át a pápának.

Makovecz Imre először 1994. október 21-én járt Turán, a Vigyázó Kör által szervezett Népfőiskola 1994-95 évi előadás-sorozatának első vendége volt. 2003. május 27-én járt településünkön másodszer, ismét a Vigyázó Kör által szervezett népfőiskolai rendezvényen. Előadásában átfogó történeti áttekintést adott a magyarság általa kiemelt sorskérdéseiről. A haza először is az a ház, amelyben élünk - tanultuk meg tőle.

Itt érdemes megemlíteni, hogy egy rövid ideig Makovecz-tanítvány volt Tura főépítész: Csernyus Lőrinc 1995. december 1-től 1996. júniusig dolgozott településünkön. Kiemelt feladatának tekintette, hogy segítséget nyújtson a település arculatának formálásában, s az ő közreműködésével indult egy mintavételezés, fotódokumentáció készítés a helyi népi építészet stílusjegyeiről, a parasztházak oromzati megoldásairól.

Makovecz Imre szellemi hagyatéka érdemes lenne arra, hogy lenyomatai megjelenjenek Turán, egy a paraszti kultúra gyökereivel rendelkező településen.

K.J.

KÖSZÖNET

Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik Vidák Bertalan eltávozására részvételét nyilvánították és utolsó földi útjára elkísérték őt a temetőbe, részt vettek a gyászszertartáson.

A gyászoló család

KÖNYVSAROK – A VÁROSI KÖNYVTÁR KÖNYVAJÁNLÓJA

Megtörve az eddigi hagyományt szeretnénk egy kicsit több könyvről tájékoztatni a hírlap olvasóit.

Ez év januárjában indították útjára a Márai-programot, melynek célja, hogy megőrizze és terjessze az értéket képviselő könyveket, valamint fejlessze és támogassa magyar könyvkultúrát határon innen és túl. Az NKA támogatásával a program keretében könyvtárunk közel kétszáz dokumentummal gazdagodott egyszerre, reméljük mindenki talál majd ezek közt kedvére való irodalmat. Szeptembertől kölcsönözhetőek a gyermeki irodalom nevezetességei (pl. Békés Pál: Félőlény, Berg Judit: Rumini, Zalán Tibor: A rettentő görög vitéz, stb), vagy a felnőtt próza és líra képviselői (Orbán Ottó, Füst Milán vagy Nagy Gáspár összes verse, J. Cortázar, Bodor Ádám, Darvasi László, Gécz János egy-egy könyve). Ezeket túl a szakirodalom kedvelői (filozófiától a történelmi írásokig, pl. Kierkegaard: Az ismétlés, Kölcsey Országgyűlési írások, vagy Lükő Gábor: Moldvai csángók, Selmeczi Kovács Attila: Elfeledett magyar mesterségek, stb) is bizonyára sikerrel fogják böngészni az új könyveket. Kérjük térjenek be hozzánk, és szemezgessenek könyveinkből! Szeretettel várjuk régi és leendő új Olvasóinkat!

“AKI VIZET ÖNT A BORBA, ISTEN NYILA VERJE ORRBA!”

LETŰNŐ VAGY ÚJRAÉLEDŐ SZÜRETI HAGYOMÁNYOK...

E sorok olvasása közben még csemegézhetünk az ideai szőlőtermésből, vagy éppen mustot, murcit, esteleg óbort kóstolgathatunk az újbor elkészültére várva. A szüret vígassága azonban családi körben ki is kell, hogy merüljön, hiszen 2007 óta nem volt Turán szüreti felvonulás. De már akkor is a környékbeli lovasok igénybevételével tudta megrendezni a művelődési ház. Most csak az újság hasábjain ünnepejük a szüretet, s inkább csak emlékezünk a – remélhetőleg a jövőben még felelevenedő - vigalomra.

Szüreti hagyományok

„A bor állandó bizonyossága annak, hogy Isten szeret minket, és örömét leli abban, ha minket boldognak lát.” (Benjamin Franklin)

Régen a szüret társas eseménynek számított, amelyre egy egész éven át emlékeztek és készültek a családok. Akkoriban ez egy egész közösség – falvak, szőlőhegyek – közös ünnepe volt, amelyet a nap végén mulatsággal zártak. Az ünnepelés és a munkavégzés szorosan összefonódott. Ez a típusú jeles nap ma már kihalt félben van, hiszen az ünnepek alapvetően elváltak a dolgozó hétköznapoktól.

Habár manapság is családok, rokonok, ismerősök közös programja a szüret, a 18-19. században sokkal szélesebb körben, és nagyobb összefogással ünnepelték meg a betakarításnak ezt az időszakát. Sok hagyomány azonban ma is él, s ezekhez – mint például a szüret kezdetének időpontjához – büszkén ragaszkodnak az emberek. Számos vidéken jellemző, hogy a rég kialakult napokhoz kötődik a szüret kezdete. A 18-19. században sok helyen a községi tanácsok határozott időpontot szabtak ki a szőlő betakarításának kezdetére. Ez az időpont azonban régiókként változott, figyelembe véve az időjárási viszonyokat, a jellemző szőlőfajtákat és egyéb tényezőket. Az Alföldön például hagyományosan Mihály napja (szeptember 29.) volt a szüret kezdetének időpontja, míg a Dunántúlon csak Terézia napján (október 15.) kezdődött a szüret.

Szüret idején még a törvénykezés is szünetelt. Igazi sátoros ünnep volt a szüret, melyre még az idegen földön vitézkedő emberek is hazatértek. Kihagyhatatlan esemény volt, a társadalmi élet fontos része, s nem utolsó sorban az ismerkedés egyik fontos színtere. A tánc, a mulatozás mellett természetesen nem maradhatott el a borozgatás sem. Ennek aztán gyakran lett következménye kisebb-nagyobb verekedés, amely azonban egyáltalán nem

volt szokatlan és különösebben megbotránkoztató történés. Enélkül nem is mulathott el igazi szüreti mulatság.

Munkálatok

„Az élet túl rövid ahhoz, hogy rossz bort igyál!”

Hagyományosan zajkeltéssel indult a szüret, riogatással, vagy pisztolylövésekkel. Csak ezután indult a munka. A lányok, asszonyok voltak a szedők, akik vidékenként változó gyűjtődénybe – vödör, kézi puttony, kosár, sajtár – szedték kacorral (szőlőmetsző késsel) a szőlőt. Ők kiabáltak aztán a puttonyos legényeknek, férfiaknak, akik – az akkor még fából készült – puttonyba gyűjtötték a szőlőt. A szemeket préselés előtt összezúrták, ezután indult a tulajdonképpeni borkészítés. Természetes volt, hogy a munka alatt vidám énekszótlól, viccektől volt hangos a vidék.

A szüreti fogások elkészítésére a gazdaasszony különös gondossággal ügyelt. Este a szüretből hazatérőket már megterített asztal várta. Fő eledel a birka- vagy marhahúsból készült bográcsos és a kalács volt. A húsleves, töltött káposzta sem maradhatott el, amit aztán fánk (csörege) zárt. A nap végén a szüretelők szüreti koszorút vittek a vállukon, amely szőlőfűtökből, búzával, szalagokkal díszített koszorú volt. Régen a földesúr kapujába gyűlve dicsérték a termést, s a földesúr tartott este aztán táncos mulatságot.

Felvonulás

„Mindnyájan halandók vagyunk az első csókgig, s a második pohár borig.”

A szüreti időszakban még ma is sok helyen ünnepelemek szüreti felvonulásokkal az emberek – lásd a Galga mente több szomszédos települését. A régi idők szereplőiről ma beöltözött emberek emlékeznek meg. A szüreti felvonulásra és mulatságra utaló dokumentumok már 1920-as dátummal fellelhetők a turai temetke-

Huszárokból, bírói hintóból, kocsmáros kocsiából, csósz kunyhóból, bohócos számárfogatból és népviseletekből álló szüreti felvonulás 2004-ben

zési egyesület szervezésében, ahol csikóslegények, kocsárosok, csószlegények, csószleányok vonultak fel. Megrendezése idejéig szeptember végének, október elejének vasárnapja volt a rendezvény időpontja. Alapvetően ez a fiatalok felvonulása, mely az idők folyamán kiszélesedett, és bekapcsolódott az óvodás, általános iskolás ill. az idősebb korúak is. Bizonyos vidékeken a szüret elengedhetetlen szereplője a borkirály, aki az esti mulatságért volt egykor felelős. Sok helyen nem maradhat ki a menetből a hordóra ültetett piros ruhás férfi bábu, az úgynevezett baksus – figura. (Eredete valószínűleg Bacchusra, a rómaiak bor-istenére vezethető vissza.) Viseletben és a menet rendjében is kiemelt szerep jutott a bírós-bíró párosnak, a kisbíróknak, továbbá a kocsmáros-kocsmárosné párosnak. Ez a felvonulás kiváló alkalom volt a helyi lótarló gazdák reprezentatív bemutatkozására, hiszen mindenki igyekezett minél fényesebbre csutakolni állatait és minél pompásabban feldíszíteni kocsiját. A menetet négy-hat lovas vezette betyár- ill. huszáröltözékben, a kocsárosok és a mindenkor népi együttes tagjai követték őket gyalogosan. Azután jött a főpár és a kisbíró hintóval, majd a kocsmáros stráfkocsi és a zenekaros kocsi. Utánuk következtek leggyakrabban számárfogaton és a csószkunyhóban lévő csósz és a tolvajok, ők a szórakoztatás mellett bemutatták az egykor nagyon is jellemző szerepvállalásukat a szüretből. Évről évre kialakult egy megszokott útvonal: indulás a művelődési ház elől, első állomás Tibi kocsmájánál (Ta-

bán út vége), időnként beiktatták a hévízi úti Dóra malmot, majd visszakanyarodva át a mai Elnök utcán egészen a Magtárig. Innen tovább a Park utca (a kastélykert Zsámboki úti) sarkáig, alkalmanként – időjárástól függően – továbbhaladtak a

Zsámboki úton Király Elek kocsmájáig, onnan visszakanyarodva eljutottak a kastélykert másik sarkáig (Park utca és Kosuth Lajos utca kereszteződés). A különböző állomáshelyeken rövid műsort (dalok, táncok, témájában odaillő versek) mutattak be a felvonulók, miután a kisbíró tréfás rímeket faragva kidobolta a szüreti tudnivalókat. Anno a Piactér volt a végállomás, melynek szerepét – megnyitása után – a Falumúzeum vette át. Az esti bál pedig a művelődési házban zajlott.

Az utóbbi néhány évben a helyi lótarató gazdák elenyésző száma miatt a szüreti felvonulások elmaradtak. Manapság az esetek többségében a lovat nem földmü-

velésre, napi munkavégzésre tartanak, hanem sportolásra, versenyezni, tenyésztésre, hobbi célra. Azokon a településeken, ahol a mai napig megrendezik a szüreti felvonulást, a környező településekről toboroznak lovasokat, fogathajtókat, hogy a menet hagyományörző jellegét megtartsák, a szüret szereplőit megjeleníthessék. Azért Tura sem marad felvonulás nélkül, a Többsincs Óvoda és Bölcsődében évente megrendezik a népviseletes szüreti felvonulást játék lovakkal, kisbíróval, bírónéval, és a szüret többi szereplőjével. Álljanak jó példaként városunk előtt, őrizzük meg általuk is ezt a szép hagyományt, hogy unokáink is láthassák. T.A.

FELHÍVÁS LOVASOKNAK

Turai szüreti hagyományok újrateemtéséhez

Ahhoz, hogy elsősorban turai résztvevőkkel díszes menetet tudjunk ismét – talán már jövőre – kiállítani, számba kellene vennünk, hogy jelenleg hányan tartanak továbbra is vagy új gazdaként lovakat.

Igényfelmérést szeretnénk végezni arról, hogy lenne-e Turán lovaskocsis, hintós, hátaslovas, számárfogatos jelentkező, aki díjazás nélkül, egy vacsorás vendéglátás fejében vállalná a szüreti felvonulásban való részvételt.

Az egyes állomásoson való műsorszolgáltatást a művelődési házban működő népművészeti csoportok biztosítanák.

**A Bartók Béla Művelődési Ház alábbi elérhetőségein várjuk a jelentkezőket:
06-28-580-581 vagy 06-30-638-4603, kultura@vnet.hu**

NYÁRI ÉLMÉNYEK

Katolikus családi tábor

Olyan messze vagyunk a nyári táborától, hogy szinte már el is felejtettük – bár én remélem, hogy mégsem! Bizom benne, hogy az élmények még ott élnek a lelkek mélyén, csak elő kell kotorni egy-egy fénykép segítségével.

Az idei családi táborunkat is a Visegrádi-hegységben tartottuk. Az időjárás nem volt valami kegyes hozzánk. A hét első két napján ragyogó napsütés szépítette a programjainkat, de kedden éjszaka hatalmas vihar tört az országra, és ebből mi sem maradhattunk ki. Mielőtt a sátrakat elsodorta volna a domboldalról lezúduló víz, a nagyobb fiúk – élükön a cserkészekkel – kapákkal, lapátokkal, ásókkal fölfegyverkezve árkokat ástak, hogy a vizet elvezessék, és megmentésük a még menthető sátrakat. Ugyanis azok, akik nem hallgattak a tapasztaltabb felnőttekre, sajnos ráfaragtak ezen az éjszakán. A sátorverés ugyanis külön tudomány. Nem lehet akárhogy lecövekelni őket. A szél alakap, és már viszi, vagy szaggatja is őket – vagy lehet, hogy ezt megússza, de beázik, mert nincs rendesen kifeszítve. Ezen az éjszakán is volt izgalom. Egy sátort elvitt a szél, a másikba beleesett az egyik gyerek és összedőlt, a harmadik beázott... A gazdáik a konyhában kerestek menedéket. Ott aludtak: egyik az asztalra borulva, a többség azonban a földön hálózsákokban. – Ott legalább meleg volt. A közösségi sátorban igen nagy volt a forgalom ezen az éjszakán, hiszen minden kis gyermek oda menekült a hatalmas villámlás – és még inkább a dörgés – elől. Azért merem remélni, hogy nem volt annyira rémálom ez az éjszaka, és nem az az elhatározás született, hogy „Többet nem!”, hanem az, hogy „Jövőre is!”.

A nappalok sokkal nyugodtabban teltek. Minden reggel szentmisével kezdtük a napot, amelyben kaptak a gyermekek egy kis

elmékedést arra a napra – még a vihar után is (talán éppen azért, hogy hálát adjunk Istennek, hogy épségben vagyunk). Nap közben különféle programok voltak: az esős időben különböző csoportokban beszélgettünk fontos kérdésekről, majd játszottunk. Esténként táborúzz mellett énekeltünk, a gyermekek játszottak, majd az elcsendesedés után egy kis lelki táplálék következett éjszakaióra, hogy érezzük: nem kell félni, mert Isten vigyáz ránk.

A testi táplálékról az idén is Benke Laci és felesége, Marika gondoskodott. Ők mindig velünk tartanak, és szeretetből segítenek, mert tudják, hogy a szakácsok által készült finom falatok nélkül „Ép testben épp hogy élünk”. Hálásan köszönjük nekik a munkát, a Testvéreknek pedig az adományokat (anyagit és természetbeni egyaránt).

A tábornak minden évben van egy adott témája, ami köré épül a program. Az idei év az Egyházban a „Család Éve”, ezért a programok is erről szóltak. A nagyobbaknak a „szeretet-szerelem” témá-

ban a kapcsolatteremtés mibenlétét fejtegettem, minden napra más-más megvilágításból, a kisebbek ezalatt a családdal kapcsolatos rajzos vagy más feladatokat kaptak.

A hideg - „Enyhe telünk volt!” - ellenére nagyon jó volt a hangulat. Az elázott holmikát a Zsó-bá által hatalmas hasábköböl rakott tűz mellett szárítottuk, és itt is melegedtünk, amikor éppen nem esett. A megfázás ellen pedig szakácsaink forró teával védtek minket.

Remélem, ezekkel a sorokkal segítettem felidézni a 35 főnyi résztvevő leüledett emlékeit! Azt is remélem, hogy jövőre ismét megmérettethetünk, hegy mekkora a tűrőképességünk! A viszontlátás és az új élmények reményében:

Palya János plébános atya

Katolikus Ifjúsági VII. Madridban

A család évében, augusztus 16-tól 21-ig rendezték meg Madridban az Ifjúsági Világtalálkozót (IVT), melyre a világ minden részéről érkeztek fiatalok a pápa hívására. A regisztrált létszám több mint 1 millió fő volt, ebből a legnagyobb számúak (és hangúak) az olasz és a spanyol fiatalok voltak. A találkozón hazánkból mintegy 1600 magyar vett részt, köztük mi, öten, turaiak is. A váci egyházmegyével Boda Berta, Gólya Sára, Vaszil Ádám, a Chemin Neuf ökumenikus közösséggel Hubert Anna és az egri egyházmegyével Kuti Mária indult útnak, hogy a találkozó résztvevője lehessen.

A világtalálkozót egy úgynevezett előtalálkozó előzte meg, mely augusztus 10-én kezdődött, így a busszal már 8-án útra kelünk. Az előtalálkozót különböző spanyol városokban rendezték. A magyarok többsége, így mi is, Guadarrama városában voltunk elszállásolva, ahol a Chemin Neuf Közösség előre felállított sátrakkal és friss, halas vacsorával várt bennünket. Ötven fős csoportokba, ún. 'falukba' voltunk beosztva. Nagyon sok vallási, kulturális program közül választhattunk, s mivel több nyelven folytak az előadások, kaptunk a programok követését segítő rádiót is. Csodálatos volt a hangulat esténként, mikor más-más országok mutatták be, majd tanították saját tradicionális táncukat. Mivel a magyarok bemutatkozó tánca turai ill. Galga menti népviseletben folyt, ezért azt mondhatni a világ minden táján megismerhették. Az előadásban közreműködtek a váciak, s köztük Gólya Sára és Boda Berta.

A nagyszabású rendezvénysorozat augusztus 16-án este szentmisével kezdődött Madrid történelmi hangulatú terén, a Plaza de Cibelesen. Mi aznap utaztunk oda Guadarramából, útba ejtve Avilát. A több nyelven tartott szentmisén a madridi érsek köszöntötte a több százezer fiatalot. Habár a spanyol nyelvű prédikáció angol nyelvű fordítását nem sikerült fogni a zarándokcsomagban kapott rádión, a közelünkben ülő brazilok fordítottak nekünk angolra. Fantasztikus tapasztalat volt a világ másik felén élő, ismeretlen emberekkel megtalálni a közös hangot.

Madridban a résztvevők közös, nagy szálláshelyeken laktak, általában a külvárosban. Az egriek a kaposváriakkal egy óvodában voltak elszállásolva, és sok franciával, míg a többi magyar egyöntetűen egy sportcsarnokban. A találkozó során fesztivál jelleggel különböző kulturális programok: koncertek, kiállítások, múzeumlátogatások közül választhattak a résztvevők. A fiatalok nagyfokú önállóságra tehettek szert a város felfedezése közben és a két hét alatt nagyon jól összekovacsolódhattak. Az egyik legemlékezetesebb dolog Madridból számomra a metrózás volt, mellyel a Pradot, a Reina Sofiat, a Királyi Palotát és a Thyssen-Bornemissza múzeumot, a Cathedralt és a Kristálypalotát kerestük fel. Itt az olaszok kiáltozásától „Benedicto, viva benedicto” mindig megvolt a hangulat?

A találkozó előadásainak visszatérő témája a rendezvény hivatalos mottója volt: „Verjeteq gyökeret Krisztusban, épüljeteq rá és erősödjeteq meg a hitben”. (Kol 2,7). A találkozó programjában szerepelt magyar katekézis is, amelyet egy plébánián tartott Bíró

László püspök, Böcskei László nagyváradai főpásztor és Kocsis Fülöp görög katolikus püspök. Engem legjobban a Fülöp atya által tartott katekézis fogott meg. Az atya szerint nem szerencsés, ha előre gyártott sémákat követünk, mikor kérdéseinkre válaszokat kerestünk. Előadásának fő üzenete az volt számomra, hogy elsősorban nem szavakkal kell hirdetni az evangéliumot. Emberileg kell olyaná lennünk, amit hirdetni akarunk és ez felkeltheti az emberek kíváncsiságát. A kíváncsi ember pedig kérdez, s mikor megteszi, nem szabad előre megfogalmazott válaszokat adni. Sokkal többet jelent a kérdezőnek, ha személyre szabott válaszokat adunk kérdéseire. Ha valaki segítséget kér, akkor figyelni és alkalmazkodni kell hozzá, s így tudunk igazán segítségére lenni a másiknak.

XVI. Benedek pápa augusztus 18-án érkezett Madridba, a Cibeles téren több mint félmillió fiatal fogadta. A Szentatya köszöntésében elmondta, mennyire örül, hogy találkozhat velünk. Madrid a fiatalok fővárosa lett, az egész egyház rá szegezi tekintetét. Másnap, pénteken volt a keresztút, amelynek állomásain a világ különböző országaiból érkezett fiatalok vitték a keresztet. Meglepődve értesültünk, hogy a Világtalálkozó kapcsán arról tudósítottak a TV-k, hogy a találkozó és a pápa ellen tüntettek. Ebből mi keveset vettünk észre. Elgondolkodtató, hogy a néhány száz szélsőséges személy tüntetése fontosabb hír volt, mint a több száz ezer jól viselkedő fiatal találkozója.

Augusztus 20-án délután a csomagjainkat a buszba raktuk, majd a Cuatro Vientos repülőtérre mentünk, hogy a Szentatya-val közös szentségimádással és virrasztással készüljünk a másnapi záró szentmisére. Egymillió fiatalra számítottak, de mivel sok, előre nem jelentkezett spanyol is elment, így nagyon zsúfolttá vált a repülőtér. A virrasztás a tervektől eltérően, kissé másképpen zajlott le a vihar miatt. Erre számítani lehetett, előre jelezték, ezért vittünk magunkkal esőköpenyt. A pápa megköszönte meg a fiatalok kitartását: „Köszönöm kitartásotokat, erősebbek vagytok a felhőszakadásnál.”

A világtalálkozó augusztus 21-én 9 órakor kezdődő ünnepi szentmisével zárult. Benedek pápa arra buzdította a fiatalokat, hogy az Úr szavai legyenek életük meghatározó elemei, amelyek Krisztushoz teszik őket hasonlóvá: legyenek lélekben szegények, szomjazzzák az igazságot, legyenek irgalmasok, tisztaszívűek, békeszeretőek. Továbbá kihirdette, hogy a következő találkozó két év múlva Rio de Janeiro-ban lesz. A mise végén csoportunkkal el-

4

5

6

7

8

1. Bolíviai fiatalok zenéjét hallgatva
2. Keresztút Madridban
3. Közös fotón egy afrikai lánnyal
4. Tánc turai népviseletben
5. Avilai városfal
6. Guadarramai településtáblánál
7. Előadást hallgatva az előtálalkozón
8. Csoportkép

A találkozó logója egy piros, narancssárga és sárga színű embléma, amely koronát ábrázol, fölötté piros kereszt látható. A korona alatt ez olvasható: JMJ 2011 Madrid. (A „JMJ” az ifjúsági világtalálkozó spanyol nevét rövidíti: Jornada Mundial de la Juventud.) A koronában az M betű ismerhető fel, amely egyaránt utal Máriára és Madridra. A jelkép egyben az Almudenai Szűzanya – Madrid városának védőszentje – koronáját is magában rejt.

indultunk a buszokat megkeresni. Nem volt egyszerű az éjszakai vihar után, a több mint egymillió tömegben keresztül a 40 fokos hőségben fegyelmezetten elvonulni és együtt maradni. A szervezőknek köszönhetően ez sikerült és elindulhattunk hazafele. Útközben megálltunk Marseille-ben a tengerparton egy fürdőre, majd Savonában aludtunk és szerda hajnalban érkeztünk haza.

Fontos volt számomra, hogy különböző nemzetek fiataljai találkozhattak egymással, megismerhették egymást. Itt éreztem igaznak először azt a mondatot, hogy a keresztények testvérek, a világ bármely részén laknak is. Bár nagyon sokan voltunk együtt, nem volt rendbontás, nem kellett a rendőröknek intézkedni a résztvevőkkel szemben. Persze voltak közöttünk, akik nem igazán örültek a repülőtér nomád körülményei közötti virrasztásnak, de a döntő többség tudomásul vette, hogy ez a találkozó lényegében lemondásokkal járó zarándokút volt. Találkozhattunk, beszélgethettünk brazil, portugál, kínai, afro, ukrán és persze magyar, hasonló gondolkodású fiatalokkal. Azt hiszem kicsit most már más képp látom a világot. Köszönjük az egyházmegyének és a plébániának a támogatását, és a spanyolok önzetlen szervezését. Tudomásom szerint a költségek 70%-át fizettük mi, résztvevők előre, a maradék 30% pedig különböző cégek adományaiból gyűlt össze. A rendezvények lebonyolítását tizenkétezer önkéntes segítette, köztük harminc magyar fiatal is. Mindenkit bátorítok, aki kedvet érez és módjában áll, hogy a legközelebbi találkozón vegyen részt.

Kuti Mária

Prevenációs tábornapok

A gyermekjóléti szolgálatok szakmai feladatai közé tartozik a hátrányos helyzetű gyermekek szabadideje hasznos eltöltésének segítése, valamint prevenációs programok szervezése. Az idei nyáron az Őszirozsa Idősek Klubja biztosította a helyszínt a napközis tábornak, melybe 6-10 éves kor közötti gyermeket vont be a két gyermekjóléti, valamint a családsegítő szolgálat családgyozója. Az öt napos tábor alatt 28 gyermeknek szolgáltatott prevenációs programot. A tábort anyagilag Tura Város Önkormányzata, valamint a Kistérségi Gondozási Központ támogatta. Az ebédet naponta a Demény Étterem biztosította. Segítségünkre volt még a turai Karitászs szervezet, a Pepita papír-írószerbolt, a Kistérségi Központ munkatársai. A gyermekek nagyon jól érezték magukat, élményeiről szép rajzokon számoltak be. A tábor vezetői így értékelték a július 18 – 25 között lezajlott programot.

1. nap: A Kónya-tó körül szerveztünk akadályversenyt 10 és 15 óra között. Segítségünkre voltak fiatal önkéntesek, közhasznú foglalkoztatottak és a Kastélykerti Óvoda gyermekvédelmi felelőse.

2. nap: Délelőtt kukoricacsuhéból babát, karkötőt, virágot, kardot készítettek a gyerekek. Segítségünkre Dolányi Anna Nusi néni óvodapedagógus volt. Délután a Kung Fu Panda című mesét néztük meg.

3. nap: Varrástanítással kezdődött a nap, majd fonalból karkötőt, délután pedig ékszerdobozt és tolltartót készítettünk.

4. nap: Gyöngyöt fűztünk a délelőtti folyamán, majd ebéd után papírsárkányt készítettünk és eregettünk. Ismét itt volt Nusi néni, de Lendvainé Teri néni nyugdíjas pedagógus is.

5. nap: Délelőtt dobozból társasjáték született, majd eddigi élményeiket rajzolták le a gyerekek.

A finom és bőséges tízórait a Domszalai Pékségtől kaptuk, ebédre meg többek között brassói aprópecsenyét, bolognai spagettit, töltött paprikát, ráchúst, vadast szolgáltak fel a Demény Étteremből, de kaptak uzsonnát is a gyerekek, pl. sárgadinnyét, sajtos kenyeret, és Marinkáné Ica néni jóvoltából palacsintát és fánkot is kóstolhattak. Hálás köszönetüket fejezték ki a szervezők minden támogatónak!

T. P.

Tartalmas nyár Kis Gábor tanár úrral

A nyár akkor az igazi, ha a tanárember gyerekekkel járja az országot, amennyiben szeret kirándulni, táborozni. Már pedig Gábor bácsi, ahogy a diákok hívják, szeret. Merre jártál a nyáron?

– **A Tekergőkkel Öregerdőn.** Július 19-22. között újra visszatértünk a Jászberény melletti Öregerdőre. 20 diákkal és velem együtt 4 fő felnőtt kísérelével (Árvainé Püspöki Erika, Hadi Szilvia, Kovács Tibor) összesen kb.160 km-t kerékpároztunk esőben és napsütésben. A négy nap alatt a hangsúlyt a mozgásra, a sportra és a közösségépítésre helyeztük. Háromszor voltunk strandon, újáskodtunk, mozik-

tunk, sokat játszottunk és kockáztunk. A táborüzet viszont az eső, sajnos mindig elmosta. Elég pecheseek voltunk időjárás szempontjából... Ezen kívül volt 1 defektünk, 7 kisebb esésünk és 1 darázscsípésünk. De a jókedv, a sok mozgás, a finom étek és a jó közösség miatt, sokáig gondolunk majd erre a nyárra. Köszönjük a támogatást: Tura Város Önkormányzatának, az Aqua Fontis Patikának, Bertók Bélának és családjának, a Söpy Sütinek, a Sendung Kft-nek.

- A 6.d-vel Zamárdiban. Osztályom június 21. és 24. között töltött emlékezetes napokat Zamárdiban. Ez egy jutalom kirándulás

volt a közösségünknek a tanévben nyújtott tanulmányi teljesítményéért és a programokban, versenyekben való méltó helytállásért. Szerintem minden gyermeknek az általános iskolás évek alatt egyszer legalább el kellene jutni a Balatonhoz. Mi már sajnos nem mehetünk a lellei táborba, így elszállásoltuk magunkat egy kétszintes családi házban Zamárdiban. A

hosszú vonatozás, a szeszélyes időjárás ellenére is örökre bevésődtek az emlékeinkbe a hajnalig tartó kockázások, a táborüz melletti beszélgetések, a karaokezés, a közös étkezések előkészületei, hangulatai. Megkapó és felejthetetlen a Balaton napszakonkénti fény- és hullámjátéka, a benne történő lubickolás, iszapdobálás, matracozás, a mély vízig való beosonás és az éjszakai fürdőzés. Átgyalogoltunk Szántódig és onnan pedig komppal és gumikerekes kisvasúttal fedeztük fel Tihany történelmi múltját, egyedi hangulatát, a levendulákat és a gyönyörű panorámát. Legjobban várt programunk a kalandpark volt, ahol ki-ki merészségének megfelelő magasságban lenghetett, kúszhatott és csúszhatott a fák lombjai között. Itt mindenki feszegethette teljesítményének, akaratának és kitarásának a határait. Köszönjük a támogatást: a Turai Tanulókért Alapítványnak és az Aqua Fontis Patikának.

- IPR-es Erdei táborban. Az Integrációs Programunk megszervezőjétől és motorjától, Benedekné Fekete Hajnitól kaptam a felkérést, hogy egy sikeres pályázatból szervezzünk egy erdei iskolát a programos diákoknak. Ráletem a Cserhátban fekvő kistelepülés, Kétybodony erdei iskolájára. A község mintája lehetne azoknak a közösségeknek, ahol nagy a munkanélküliség, nincsen ipar és halódik a mezőgazdaság. Átépítettek négy családi portát, hogy tudjanak egyszerre fogadni vagy 130 diákot. Kidolgoztak vagy 60 programot a táborozóknak, a helyi és környékbeli lakók segítségét kérve. Július 25. és 29. között 21 diákkal és 2 kísérővel töltöttünk el felejthetetlen napokat a településen.

Az időjárás itt sem fogadott kegyeibe bennünket: ha túrázunk, akkor sarat és agyagot dagasztva tettük, hol hőség és pára, hol didergés kísérte utunkat. Éjszakai túrán denevért, nappali túrán kisebb állatokat és növényeket figyeltünk. Megtudhattuk a méhészkedés és a bognárkodás alapjait. Hintóztunk, mini-állatkertet tekintettünk meg, meghódítottuk Buják romvárárt, petanguesztünk, kockáztunk, karaokeztünk, egyensúlyoztunk, nyári sieltünk... Táborüz mellett rémtörténeteket meséltünk, kétszer is fürdöttünk a tábori kismedence hideg vizében. Tábori naplót írtunk és mindenki egy díszes oklevelet kapott a legkiemelkedőbb tulajdonságát megemlítve. A három nyári kimozdulás során jó volt tapasztalni a helyiek pozitív elismerését, ahogy illeték a turai diákokat viselkedésük és tájékozottságuk alapján.

További mozgalmas, és hasonló sikeres nyarakat kívánok a turai gyerekek örömeire!

Takács Pál

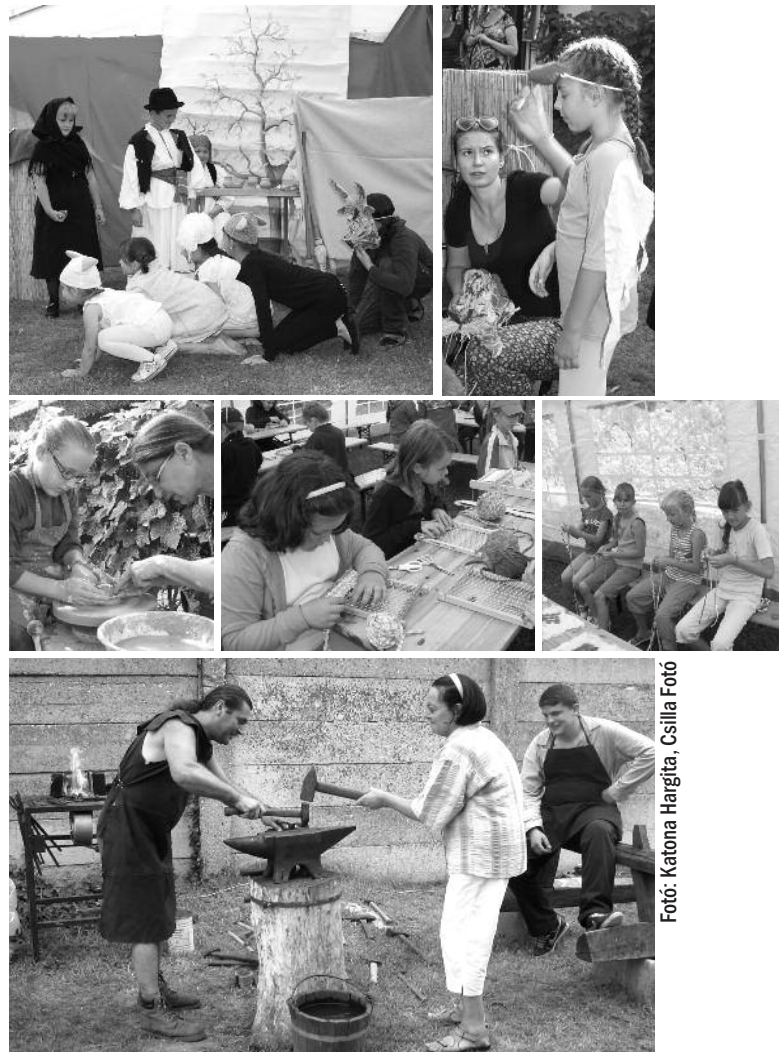

Kézműves tábor a Falumúzeumban

Idén 5. alkalommal került megrendezésre a Falumúzeumban a napközis kézműves- és mesetábor a művelődési ház szervezésében. A naponta változó sokszínű tevékenységkínálat között volt szövés, fonás, nemezelés, batikolás, szöngyomdázás Dolányi Anna Nusi néni vezetésével, valamint a népi iparművészet jeles képviselőit megszólítva korongozás és agyagképkészítés, nyílhegy- és patkókovácsolás Kitlinger Kálmán, Tábori Katalin, Bálványkövi György mesterek irányításával. Az öt napos program augusztus 5-i nyilvános táborzárójának egyik fénypontja az a mesedramatizáció volt, melyet Mészáros Petra állított fűszinpadra, aki a hét minden napján lelkesen próbált a gyerekekkel A Csókalányok c. - Unger Balázs cimbalmos zenei kíséretével megtartott - mesebemutatót, ahol mind a 21 gyermeknek jutott valamilyen emberfigura vagy állatszerep, nagy siker övezte. Mint ahogy ismét népszerű volt a kicsik és a közönséget alkotó szülők körében is a múzeum füves kertjében kényelmesen üzhetető labdás-ütős népi csapatjáték, a méta.

Katona Hargita megbízott műv.ház vezető virággal köszöntötte Seres Sándorné gondnokot, a múzeumi portát mindig takarosan tartó Marika nénit, az öt éves jubileum alkalmából. Levezetesként egy kis gulyást kóstolhattak a tábor búcsúztatók.

A szervezők köszönetet mondanak a foglalkozásvezetőknek és a művelődési ház minden munkatársának; Tura Város Önkormányzatának az egyedi pályázati támogatásért; a Domszlai Pékségnek, a Friss Cipő Kft.-nek, Marosvölgyi Jánosnak a finom tízóraiért és uzsonnáért; a Városüzemeltetési Csoportnak és vezetőjének, Belovai Tibornak a szállítást és a sátorállítást; Katona Károlynak az önkéntes munkáért; Marinka Sándornénak a főzésért; Pásztai Vilmosnak a hangosításért; a Mint a Többi Ember Alapítványnak az agyagmunkák kiégetéséért. S.T.

Fotó: Katona Hargita, Csilla Fotó

'56-OS FORRADALOM ÜNNEPE

Időpont: október 22., szombat
17.30: Koszorúzás Dr. Király János emléktáblájánál
18.00: Ünnepi szentmise a róm. kat. templomban
Közreműködik a Magyarok Nagyasszonya Kórus, karnagy: Tóth Péter László
19.00: Műsoros, gyertyás megemlékezés a templomkert kopjafánál
Beszédet mond: Szendrei Ferenc polgármester
Közreműködnek a Vigyázó Kör Egyesület tagjai és a Hevesy György Általános Iskola tanulói

HALLOWEEN HÉTVEGE

Helyszín: TURAI KASTÉLY
Időpont: Október 29-30., szombat-vasárnap
Boszorkány-idegenvezetés, töklámpás-, jelmez- és sminkverseny, koncertek, kézműves foglalkozás, rajz- és fotókiállítás. Sült gesztenye, sütők, forralt bor!
Részletes program: www.turaikastely.hu

Gémesi Gergely:

REKVIEM A SZERELEMÉRT – ORATÓRIUM

Helyszín: Gödöllő Művészetek Háza
Időpont: 2011. október 29., szombat 19.00
Közreműködnek: Cavaletta Nőiakar – szoprán szólista: Kis Anita (Tura), Aichachi Kamarazene-kar, Cavaletta Művészeti Egyesület művészei és meghívott vendégei. Vezényel: Márton Danku István
Támogatói jegyárak: 800-, 1000-, 1500 Ft. Jegyek válthatók elővételben a Belvárosi Jegyirodában (Művészetek Háza Gödöllő)

BENCZEBUSZ KIRÁNDULÁSA

NOVEMBER 5-ÉN, szombaton Uticél: TURUL és SZENT KORONA

TATABÁNYAI Turul szobor, a TATAI Vár és Öregtő, RÉVKOMÁROM történelmi belvárosa az Európa Udvarral - részletes történelmi és művészettörténeti kalauzollással. **Indulás:** autóbusszal 07.00-kor, felszállás a buszmegállóknál

Választható program:

- A tatai vár kiállításainak megtekintése (550 Ft/fő csoportos belépő - 6 éven aluliaknak, valamint 70 fölöttieknek ingyenes), - Séta az Öregtő körül

Részvételi díj: 4.800 Ft/ fő

Tájékoztatás és jelentkezés:
VIDI ERIKA: 30 421 9083,
BENCZE TIBOR: 30 285 5047,
KÁLNA TIBOR: 20 200 2411

15. TURAI TINTAHAL ROCKFESTIVÁL

Helyszín: Tura Bartók Béla Művelődési Ház
Időpont: 2011. november 5., szombat 19.00
Fellépők: Asphalt Horsemen, Like Hendrix, Idegen Világ, KontrolAltR, Inner Space, Eclectyca
Belépődíj: 1.000 Ft

OVITORNA

Helyszín: Tabán úti általános iskola tornaterme
Időpont: hétfő 16.30-17.30
Játékos képességfejlesztés 4-7 éves korig: kondíció- és hajlékonyságfejlesztés, testtartásjavítás, szertorna alapjai, csapatszellem építés
Jelentkezés: Demetrovics Krisztina - 06-70-622-3494, Csighyné Szota Katalin - 06-30-520-3730

BABA-MAMA KLUB

Helyszín: Tura Többsincs Óvoda és Bölcsőde tornaszobája
Időpont: kéthetente csütörtökön 15.00 órától
Következő alkalom: október 20.

ÁLTALÁNOS ISKOLÁS NÉPTÁNC

A jászberényi VIGANÓ Alapfokú Művészeti Iskola turai néptánc tagozata várja a 7. életévüket betöltött lányokat és fiúkat soraiba.
Helyszín: Bartók Béla Művelődési Ház Tura
Időpont: szerda 15.30-17.30, csüt. 16.30-18.30
Oktatók Szokolik Szabolcs és Szokolik Melinda

IFJÚSÁGI-FELNŐTT NÉPTÁNC ÉS HAGYOMÁNYŐRZŐ CSOPORT

Élesszük újra a néptáncos hagyományokat 14 éves kortól felső korhatár nélkül!

- Kismagyarországi és kárpát-medencei autentikus magyar néptáncok
- Jeles ünnepekhez kapcsolódó hagyományok felelevenítése színpadon és mulatságokon

Oktatók: Szokolik Szabolcs (Népművészet Ifjú Mestere, kétszeres Arany Sarkantyús Táncos) és Szokolik Melinda (kétszeres Arany Gyöngyös Táncos)

Helyszín: Bartók Béla Művelődési Ház Tura

Időpont: a tagokkal egyeztetve kerül véglegesítésre, várhatóan csütörtökön 18.30-20.00-ig vagy vasárnap 17.00-19.00-ig

Várjuk fiatalok és idősek, nők és férfiak, családok, kezdők és haladók jelentkezését egyaránt 2011. október 31-ig.

Jelentkezés és információ: Műv.ház - 06-30-638-4603 vagy Szokolik - 06-70-391-6883

CSICSERGŐ ZENEVI – INGYENES

Helyszín: Tura Bartók Béla Művelődési Ház
Időpont: péntek 16.00-17.00
Zenei képességfejlesztés, játékos zenetanulás mozgással, bábozással a Csicsergő tankönyvcsalád használatával középsős és nagycsoportos óvodásoknak. Hangszertanulás: triola/melodika
Oktató: Raksányi Ildikó

RAJZISKOLA – SZIENNA Grafikai Műhely

- Rajzkészség és kreativitás, az esztétikai kultúra és vizuális önkifejező képesség fejlesztése
- Közép-és felsőfokú felvételi előkészítés.
Helyszín: Hevesy György Általános Iskola Tura
Időpont: kedd 15.00-16.30 vagy csüt. 15.30-17.00
Felkészítő tanár: Kálnáné Ádám Anita, Tel.: 06 70 77 90 429

SZEZONNYITÓ
2011. okt. 21.
20:00

SPORT COMEDY PUB
TURA

Az est házigazdája:
Maczkó Ádám

Fellépnek:
Debütál:
Szikra László
Somogyvári Dániel

Helyszín: Tura, Sport Pub • Belépő: 800 Ft

TURAWELL-Tura VSK hírei

A bajnokságban lejátszott 6 fordulót követően veretlenül állunk (4 győzelem 2 döntetlen) a tabella 3. helyén, 1 ponttal lemaradva az 1-2. helyet elfoglaló Maglód és Vasas mögött.

BALASSAGYARMATI VSE – TURAWELL-TURA VSK 1-2 (1-0).

Turawell-Tura VSK: Nagy G. - Tóth A. (Tóth T., 57.), Sukaj, Mogyoróssy, Szabó - Havasi (Kurilla, 67.), Papp, Bognár, Less K. - Blaubacher (Kaszás, 80.), Nagy K. Edző: Lilik Pál. Gól: Fábri (39.), ill. Bognár (69.), Tóth K. (80.). Jók: Földi, Weigerding, Szenográdi, Balga, Fábri, ill. Nagy G., Sukaj Zs., Bognár Gy.

39. perc: A felpályánál Benécs visszapasszolt labdáját Balga egyből a védők mögé emelte, majd Fábri a tőle már megszokott módon lefutotta védőit, és a kifutó Nagy G. mellett a kapuba passzolt: 1-0. 69. perc: Less K. 16 méterről leadott lövése után Földi a labdát szép vetődéssel kiütötte, de a kipattanóra Bognár eszmélt a leggyorsabban, és az ötös sarkáról a kapus felett a hálóba emelt: 1-1. 80. perc: A jobb oldalról beívelt szabadrúgás után az elalvó gyarmati védelem hathatós közreműködésével a rövidre érkező Nagy K. fejelte a labdát a kapu jobb felső sarkába: 1-2.

Mindkét csapat nyíltisakos játékkal indította a mérkőzést, az első perctől kezdve győzelemre játszottak. Egy jó színvonalú meccs kerekedett ki az összecsapásból, az első féldőben kevesebb lehetőséggel. Egy mintaszerű hazai kontra támadás után Fábri Tamás magabiztosan értékesítette helyzetét, így szünetre előnyt szereztek. A második féldőre a Tura magasabb fokozatra kapcsolt, cserékkel is frissítettek. Ennek ellenére egy nullánál a hazaiak előtt adódott a legnagyobb lehetőség. László lábában volt a meccslabda, de Nagy Gábor bizonyította, nem véletlenül tartják jó kapusnak. Aztán a vendégcsapat a hazai védelem hathatós közreműködésével megfordította a mérkőzést. Igaz 1-1-nél ismét megvolt a hazai ziccer a vezetés megszerzésére. Ezt követően az egyenlítésért küzdő, és egyre jobban kinyíló hazaiak ellen a Turának is megvoltak a gólszerzési lehetőségei, melyeknél Földi László is bizonyította jó formáját.

Összességében egy változatos, színvonalas, jó mérkőzésen a balassagyarmati csapat teljesítményével igazán részolgt minimum az egy pontra.

Lilik Pál: - Nehéz mérkőzés volt ismét, de a második féldőben mutatott játéknak köszönhetően sikerült megfordítani az eredményt. Csak gratulálni tudok csapatomnak, és további sok sikert kívánok a gyarmatiaknak.

TURAWELL-TURA VSK - FC TISZAÚJVÁROS 2-1 (0-0)

Nagy G. - Tóth A. (63' Blaubacher) - Sukaj - Mogyoróssy - Szabó Á. - Tóth T. - Papp - Bognár (77' Kaszás) - Less K. - Filipó (53' Sipos M.) - Nagy K. Gól: Sipos M. (61'), Blaubacher (71')

Az eredménykényszer alatt játszó Tiszaújváros ellen már a mérkőzés elején gólhelyzeteket alakítottunk ki, amelyek pontatlanságunk miatt és a jó napot kifogó vendég kapus közreműködése kapcsán helyzetek maradtak. A morális válsággal küzdő ellenfelünk durva szabálytalanságai két kiállítás eredményezték a pályán és kettőt a kispadról. Pályára lépő cseréink eredményességének köszönhetően 2 gólos előnyhöz jutottunk. Kiállítás helyeink nagy része továbbra is helyzet maradt, mert nagy gólokat akartunk szerezni sok kis apró találat helyett. A mérkőzés végén büntetőből szépített ellenfelünk.

Lilik Pál: - Ismét egy nehéz mérkőzésen vagyunk túl, a Tiszaújváros 9 emberrel is méltó ellenfél volt. A kimaradt helyzeteknek köszönhetően az utolsó percben is izgultunk kellett a győzelemért.

TURAWELL-TURA VSK- DUNAKESZI VSE 2-2 (0-1)

Nagy G. - Tóth A. - Sukaj - Mogyoróssy - Filipó - Havasi - Tóth T. (46' Papp) - Bognár - Less K. - Blaubacher - Nagy K. (80' Kurilla). Gól: Blaubacher, Less K.

Lilik Pál: - Az első féldőben a szerencsének köszönhetően nem kerültünk nagyobb hátrányba, a másodikban pedig kondícióknak köszönhetően sikerült döntetlenre hozni a mérkőzést.

Horák Mária

Utánpótlás

BOZSIK Program – U9

Ezen program keretében ősszel és tavasszal is 3-3 forduló kerül lebonyolításra, villámtorna jelleggel. Az első fordulóra szeptember 25-én került sor Gödöllőn. Nagyon jól sikerült ez a nap, hiszen U9-es csapatunk, amely 4 újoncot is avatott 4 győzelemmel 20-0-s gólaránnyal zárta a napot. A csapat legjobbja Gólya Ádám volt, aki 9 gólt szerzett. A csapat további tagjai: Sallai Gergely (6 gól), Sima Dominik (5 gól), Szilágyi Szabolcs, Szabó Norbert és az „újoncok”: Sára Péter, Baranyi Richárd, Novodomszky Tibor, Pásztor Benedek.

FOLYAMAT Torna – U9

Ez is egy 6 fordulós sorozat csak más csapatokkal és más helyszíneken, mint a Bozsik tornákon. Az első fordulóra Süllysápon került sor október 1-én. Meggyőző játékkal nyertük meg mind a 6 mérkőzésünket. Szinte számolatlanul rúgtuk a gólokat. Eredményeink: Gyömrő B 9-0, Üllő 5-0, Süllysáp B 7-0, Nagykáta 4-2, Gyömrő A 4-0, Süllysáp A 5-1. Gólya Ádám 17(!) gólt, Sima Dominik 9, Sallai Gergely 4, Szabó Norbert 3 és Sára Peti 1 gólt szerzett. Újoncaink (Pásztor Benedek, Novodomszky Tibor) is egyre jobb játékot mutattak. Kapusunk, Szilágyi Szabolcs pedig megbízhatóan őrizte a kaput. Így mindenkinek kijár a dicséret.

A legjobbak: Gólya Ádám, Kakucska Kevin, Szabó Norbert

BOZSIK Program – U11

Itt két csapatot is szerepeltettünk, azért hogy mindenki sokat tudjon játszani. Mindkét csapat megálta a helyét. A 2001-esek 3 győzelemmel (Gödöllő 2-0, Hévízgyörc 5-1, Isaszeg 5-0) és 1 döntetlennel (Dány 2-2) tették le névjegyüket. A 14 gólunkból a csapat legjobbja Kakucska Kevin egymaga 8-at szerzett. Gólt szerzett még Mészáros Áron (2), Rajzinger Ákos (2), Baranyi László (1), Sima Dominik (1). További csapattagok: Sára Dávid (kapus), Csányi Gábor, Kiszely Tibor, Baranyi Richárd. A 2002-esek (a 2001-esek közt játszva) egy magabiztos győzelmet arattak (Bag ellen 6-1) és két szűk vereséget (0-1 Kerepes és 1-3 Gödöllő) szenvedtek el. Itt a csapat legjobbjának Szabó Norbi bizonyult. Ebben a csapatban Lukács Adrián (kapus), Dolányi Csaba, Oszoli Dominik, Gólya Ádám (3 gól), Tóth M. Tamás (2 gól), Gólya Balázs (1 gól), Sallai Gergely (1 gól), Sára Péter kapott játéklehetőséget.

Edzőmérkőzések

U9: Kartal - Tura 1-4 (Gól: Gólya Á. 2, Szabó N. és Sallai G.). U11: Kartal - Tura 0 - 11 (Gól: Kakucska K. 2, Szabó B. 2, Gólya Á., Gólya B., Tóth M. T., Csányi G., Mészáros Á., Molnár M., 1 öngól). U11: Boldog - Tura 0-8 (Gól:Tóth M. T. 2, Rajzinger Á. 2, Kakucska K., Kiszely T., Szabó B., 1 öngól)

Tóth M. Imre

A TURAWELL-TURA VSK VÁRJA A FOCIZNI KÍVÁNO

2005 és 2007 között született fiúkat és lányokat!

Érdeklődni lehet:

Sukaj Zsoltnál (06-30-229-0771)

és Horák Máriaánál (06-30-921-4960)

Foci nosztalgia a múlt század végéről 2. rész

HOZZÁSZÓLÁSOK A VOLT EGYSZER EGY KISPÁLYÁS FOCIBAJNOKSÁG CÍMŰ INTERJÚHOZ

A 2011 július-augusztusi számunkban közölt írásban visszaemlékeztünk arra a kispályás focibajnokság sorozatra, mely közel tizenöt éven keresztül, 1978 és 1992 között került megszervezésre Turán. Már akkor megkérdeztünk volt játékosokat, akik hozzászólásait most áll módunkban közölni. A megjelent interjúval kapcsolatban többen leírták véleményüket, volt aki levelet írt. Ezeket is közreadjuk – terjedelmi okok miatt két részletben –, hogy még árnyaltabb képet kapjanak az olvasók a turai tömegsport talán legszebb időszakáról.

Seres László edző és csapata 1977.

Először olyan futball-szerető ember levelét idézzük, aki 1974-89 között edzősködött a helyi labdarúgásban megyei másodosztályban, mely időszak a turai futball egyik aranykora volt: hét egymást követő évből hatszor nyertek bajnokságot a fiúk. A csapat akkori edzője a futball-sport iránt - öregfiúként és támogatóként - még ma is elkötelezett Seres László volt.

- Meginterjűvölt Pásztor Sándor amatőr futballista barátom, hogy hogyan emlékszem a turai sportéletre, mint aktívan tevékenykedő, futballt szerető volt edző. Nagyon sok szép emlékem van, ami az idő folyamán még jobban megszépült. Aktív pályafutásom idejéről nem annyira személyes labdarúgó múltamról szeretnék dicsekedni, hisz átlagos pályafutásom volt, inkább az általam elismert régi barátokat említem emlékeimben: Győri Laci, Gódor Pista, Rezván Miksi, Rityi, Varjú, Cofi, stb., akik példaképek voltak.

A későbbi időben, mikor sikeresen végeztem az edzőképzőn, volt szerencsém igazán neves játékosokkal megismerkedni. Mindig büszke voltam a turai csapatra, arra a generációra különösen, amelyik nálam nevelkedett fiatal éveiben: Király Elek, Radu, Győri Tibi, Tóth Balázs, Kerek Misi, Bíró Feri, Tóth M. Imre, Rác Öcsi, Pásztor Peti, Csipszi, Póki, Vidák Berci és még sok-sok jó futballista, közel 40 ember. Számos felejthetetlen emlékem fűződik a velük töltött edzőtáborokhoz, sportbálokhoz, melyeket mindig saját erőből szerveztünk meg.

Ebben az időben zajlott a kispályás labdarúgó bajnokság is, amely sok-sok csapatba szerveződött fiatal, időssebet is meg-

mozgatott. Nagyon jó szervezésükkel Maczkó Misi, Tóth M. Imre, Pásztor Sanyi és még rajtuk kívül sokan segítettek a folyamatos bajnokságot. Igazán példaértékű volt a Fűzfa kocsmá, a Diófa kocsmá, a Kastélykerteri csapat szerveződése. Én magam a Vörös Meteor csapat tagja voltam. Gondolom, sporttársaim is szívesen emlékeznek ezen időkre.

Emlékezetes még a mai napig tartó sportbarátság kialakulása Veszprém, Mór, Várpalota, Pécs és még jó néhány kispályás csapattal. Igazán szép sikereket értünk el jó néhány neves NB II-es csapat ellen is. Ismeretséget kötöttünk és sportbaráti viszony alakult ki Gömőri Ottó, Détári Lajos, Urbán, Vukovics, Ferenczi, Bodnár és még hosszan sorolhatnám a kiváló volt NB I-es játékosokat, akikkel mai napig jó a kapcsolatunk.

Végezetül nagyon szeretném, ha a most felnövekvő generáció felismerné a sportban és a kultúrában rejlő erőt, és mindig lennének olyan sportbarátok, akik szívesen vállalják a fiatalok sportszeretetének kifejlesztését. A jelenlegiek közül elismerésem Tóth M. Imre sportbarátomnak az áldozatos tevékenységéért. Az utánpótlás soraiban örömmel látom unokámat is, s néha én is elkísérem őket szurkolóként egy-egy meccsre.

Seres László

Miért lett a csapat neve Havanna?

Abban az időben a TSZ neve Galgamenti Magyar Kuba Barátság MGTSZ volt. A csapat tagjainak nagy százaléka a termelőszövetke-

zetben dolgozott, de baráti társaságnak is tekinthető. Ilyen hosszú neve egy csapatnak nem lehet, ezért választottuk Kuba fővárosának nevét, melyet mindenki elfogadott.

Drégeli Miklós

Emlékeim a kispályás fociról

Visszaemlékezve 1981-ben kerültem kapcsolatba a turai kispályás focibajnoksággal. Utolsó éves főiskolásként szakmai gyakorlatomat töltöttem a turai Magyar-Kubai Barátság Termelőszövetkezetben. Ekkor adta ki az utasítást Lévai Ferenc TSZ elnök Darnyik Árpád kollegámnak, hogy alakítson egy focicsapatot a szövetkezet fiataljaiból és induljanak el a bajnokságban. Így alakult ki a stílszerűen Havanna fantázianevet felvevő szövetkezeti csapat. Főleg a kertészeti ágazat vezetői és dolgozói alkották a csapat gerincét. Csak néhány név: Darnyik Árpád, Deme György, Drégeli Miklós, Tóth Mihály, Nagy Tóth András, Lukács József, stb. Később a csapat kissé átalakult, jött egy hatvani különítmény Berkes László vezetésével és néhány galgahévízi Kiss László vezetésével. Ez a csapat szinte folyamatosan a dobogó különböző fokaiért volt harcban. Mivel egyre kevesebb szövetkezeti dolgozó játszott a megváltozott Havannában, ezért igény merült fel a szövetkezeti dolgozóknak, hogy létrehozzanak egy új csapatot, ami egyszerűen csak TSZ-nek neveztek el. Én folyamatosan játszók, alapembere voltam a Havannának, de a kollégák és barátok hívásának nem lehetett nemet mondani, és átigazoltam a (nyilvánvalóan gyengébb képességű játékosokból álló) TSZ csapatba. Lelkes kis csapat volt, de komolyabb eredmény nélkül. Ennek lett a következménye, hogy ha nincsenek kiugró eredmények „lelohadt” a lelkesedés és egyre kevesebben jönnek el a meccsre. Néhány év után tulajdonképpen felszámolta önmagát a csapat. Ekkor a barátok hívására átigazoltam a Főnixbe. Itt egy nagyon jól játszó, lelkes és baráti közösségbe kerültem. Amíg a megmáshatatlant térszerűlésem engedte, aktív tagja voltam a csapatnak. Sok jó és szép emlékem maradt ebből az időszakból.

Visszagondolva életem egyik legszebb időszaka volt ez a mintegy 15 év „kispályászás”. Minden hétfvégén izgatottan vártam a soron következő meccset. Bármely csapatban is játszottam, mindig jó közösség, baráti társaság alakult ki. Jó volt közösséghez tartozni! Szinte nem lehetett olyan program, munka, vagy még lakodalmom sem, amely miatt lemondtam volna a soron következő meccset. Sajnálom, hogy már csak emlékek!

Lukács József

(Folytatjuk)

FEJTETVESSÉG ELŐFORDULÁSA, KEZELÉSE

A fejtetveség előfordulása a gyermekközösségekben (elsősorban az általános iskolákban, de esetenként az óvodákban és bölcsődékben is) évről-évre visszatérő jelenség.

A fejtetű (*Pediculus humanus capitis*) szárnyatlan, szürke-világosárga kültakarójú, vérrel teleszívott állapotban piros, később feketés színű, 2-4 mm nagyságú, ovális alakú rovar. Feje ötszög alakú, csápjai rövidek, szájszerve a vérszívásra módosult szipóka. Ovális alakú petéit - amelyet serkének nevezünk - erős cementanyaggal, szorosan a hajszálak tövéhez ragasztja. A legtöbb serke rendszerint a halánték- és tarkóján található.

Általában egy-egy fejen - ha csak nem nagyon elhanyagolt - ritkán van 5-10 kifejlett tetűnél több. Igen fejlett kapaszkodási ösztönük van, karmaik bicskaszerűen csukhatók vissza a lábszárra, így vérszívás idején szinte letéphetetlenül rögzítik magukat. Ártalmuk elsősorban a viszketés és vakarózás, amely felsebzi a bőrt és ennek következtében másodlagos bőrgyulladás alakulhat ki. A fejtetű fertőző betegséget nem terjeszt. Elsősorban közvetlen érintkezés útján terjed, közösen használható tárgyakkal (pl. sapkával, fésűvel, hajkefével) is átítható. Fejtetveség gyanúja esetén céltzott felderítést kell végezni: a hajlat-

zán válasszuk szét, és elsősorban a fülek körüli, valamint tarkótájéki területet kell gondosan megvizsgálni. Az életképes serke a két köröm között összenyomva pattanó hangot ad, míg az elpusztult, ill. üres serketoknál ez már nem tapasztalható. A fejtetveség vizsgálatát kézi nagytű használata megkönnyíti.

A megvásárolt irtószert minden esetben a címkén lévő használati utasítás szerint, nagy gondossággal alkalmazzuk! Az engedélyezett tetűirtószereket kétféle módon bedörzsöléssel és bekenéssel alkalmazhatjuk. Bedörzsölés NITTYFOR és PEDEX tetűirtó hajszeszszel. Bekenés NITTYFOR tetűirtó hajkrémmel és NIX tetűirtó szerrel, NOVOPED tetűirtó hajszeszszel, PARASIDOSE tetűirtó samponnal. Megelőzés NITTYFOR és PEDEX tetűirtó hajszeszszel, PARANIT és PARASIDOSE fejtetű-riasztó aeroszollal. Minden tetűirtó szer alkalmazásakor betartandó: Ügyelni kell arra, hogy a tetűirtó szer ne kerüljön a szembe, mert kötőhártya gyulladást okozhat. A gyermek csukott szemét vattával kell védeni!

Felhívjuk a Tisztelt Szülők figyelmét, hogy gyermekközösségekbe járó gyermekeik hajás fejbőrét rendszeres időközönként ellenőrizzék!

Országos Epidemiológiai Központ

„SZÁZSZOR JOBB A BAJT MEGELŐZNI, MINT KEZELNI” RÁKMEGELŐZŐ ÉLETMÓD III.

Okok

LEHETSÉGES OKOK, IRRITÁCIÓK, A TERMÉSZETGYÓGYÁSZAT SZERINT, AMELYEK A RÁKOS MEGBETEGEDÉS KIALKULÁSÁT SEGÍTIK:

- 1) Rákot okozó mikrobák, rákprotozoák, gombák, vírusok.
- 2) Az immunrendszer tartós gyengesége.
- 3) Dohányzás, alkohol, rossz táplálkozás.
- 4) Szabad gyökök túlsúlya az antioxidánsokhoz képest; koenzim Q10, oxigén, energiahány, C-vitamin hiány, stb.
- 5) Sav-bázis háztartás zavara, túlsavasodás.
- 6) A test, az érzelem és az értelem egyensúlyának megbomlása.
- 7) Társadalom, pszichés faktorok, érzelmi folyamatok; pl. munkanélküliség.
- 8) Tartós stressz, súlyos lelki konfliktusok, nem megoldott élethelyzetek; pl. válás.
- 9) Elektroszmog, radioaktív sugárzás, földszugárzás, környezeti ártalmak; levegő, víz stb.
- 10) Gyógyszerek, hormonok.
- 11) Öröklődés; genetikai hajlam a rákbetegségre.

Ajánlott táplálékok

Élelmiszerek, amelyek a tumorkezelés megelőzésére alkalmas anyagokat nagyobb koncentrációban tartalmaznak.

- 1) **Zöldségfélék:** főleg sárgarépa, karalábé, paprika, cékla, paradicsom, karfiol, brokkoli, cukkini, mindenféle káposztafajta, sóska, saláta, spenót.

2) **Gyömbülcso:** alma, déli gyömbülcso, főleg citrom, nyersen.

3) Olíva-, lenmag-, tökmag-, búzacsíra- és szójaolaj.

4) Naponta ajánlott juhsajt, túró, sovány joghurt, 3x3 evőkanálnyi lenmagolajjal összekeverve.

5) Olívaolaj naponta 2x2 evőkanálnyi meleg sovány tejfel összekeverve.

6) 5g sörélesztő, 3-5 cikk friss fokhagyma.

Kerülendő táplálékok

1) **Húsfélék:** sertéshús, marhahús, kolbász, szalonna, szalámi, sertés- és marhahúsból készült felvágottak, belsőségek, sült hús, sózott vagy pácolt hús.

2) Zsíros hal, valamint tengeri állatok, konzerves termékek, amelyek kémiai anyagok, tartósítószer, színezőanyagok hozzáadásával készültek, valamint a környezet által befolyásolt termékek. Vigyázat! A tengeri halak és kagylók fémtartalma káros!

3) **Zsíros tejtermékek:** zsíros tej, zsíros sajt, margarin, különösen a félszíros margarin.

4) **Növényi eredetű termékek:** permeztett és műtrágyázott, vagy sugárbehatásos termékek, liszt-termékek.

5) **Fűszerek:** erős ill. csípős fűszerek, mint pl. chili, erős bors és paprika, valamint szintetikus fűszerek, rejtett magas sótartalmú fűszerek (leveskocka, vegeta).

TILOSOK: Az édességek, édesítőszer: cukor, cukorpótló, csokoládé és minden cu-

korral és cukorpótlóval készített termék, fagyalt. Szintén tilosak a tartósítószer: ételek, amelyek kémiai anyagok, csomósodásgátlók, színezőanyagok hozzáadásával készültek. Italok. Tilos minden ital, amely kémiai anyagok, tartósítószer, színezőanyagok hozzáadásával, cukorral vagy cukorpótlóval készültek, a tömény szeszes italok és a kávé. Új típusú táplálkozási és életviteli szokásokat kell bevezetnünk tehát, és eddigi szokásainkat gyökeresen meg kell változtatnunk! Viszont ha az átállási folyamat sikerrel jár, rá fogunk döbbsenni arra, hogy az eddig előnyben részesített ételek nagy része ízetlenné vált, a természetes táplálékok pedig ezzel szemben ízesebbnek tűnnek és fogyasztásuk élvezetesebb.

Jótanácsok a rákos megbetegedés elkerülésére

1) Ne használjunk műanyag edényt a mikróban!

2) Ne tegyünk műanyag vizes palackot a mélyhűtőbe!

3) Ne tegyünk műanyag fóliában ételt a mikróba, mert e zsiradék, a hőhatás és a műanyag kombinációja DIOXINT szabadít fel, ami bejut az élelmiszerbe, majd végül szervezetünk sejtjeibe, és rákkeltő!

4) Ne hevítsünk fel ismételt olajat, zsírt a sütés-főzés során, mert rákkeltő anyagok keletkeznek! Ha a rákos megbetegedés ellen akarunk harcolni, azt megelőzni, gondoljunk Szentgyörgyi Albertre, a C-vitamin felfedezőjére: együnk meg minden nap egy nyers citromot, télen-nyáron fogyassunk nagy mennyiségben természetes C-vitamint tartalmazó nyers élelmiszert!

Dr. Baka Gyula

A „**MEGÚJUL A COOP KLUB!**” elnevezésű nyereményjátékon

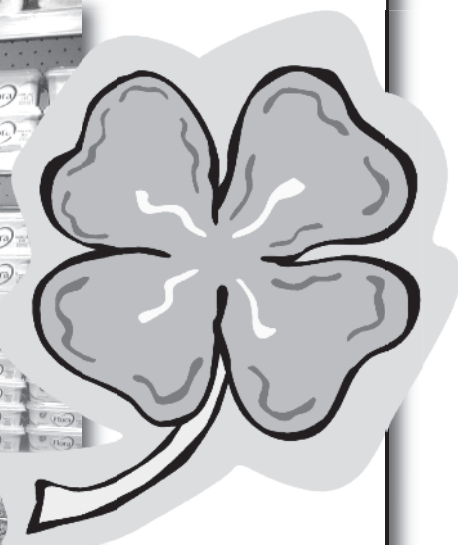
Németh Rita, Szél Attiláné és Závodi Gyöngyi

10.000 forintos vásárlási utalványt nyertek.

GRATULÁLUNK NYERTESEINKNEK!

Németh Zoltánné turai lakos Sony hordozható DVD-lejátszót nyert.

GRATULÁLUNK NYERTESEINKNEK!

NYEREMÉNYJÁTÉKAINKON PRÓBÁLJA KI ÖN IS A SZERENCSEJÉT! ÉRDEMES!

IGAZÁN JÓ ÁRAK A COOP-NÁL!

2011. 10. 13-tól 2011. 10. 30-ig

Ízelítő az akcióból:

Rizs „B” 1kg Marco Polo	199,-Ft	Pick Rákóczi szalámi	2999,-Ft /kg
Globus Mustár flakonos 440g	339,-Ft	Győri Édes duplajó keksz méz 150g	225,-Ft
Knorr Tyúkhúsleves kocka 120g	299,-Ft	JAR mosogatószer lemon 500ml	229,-Ft
Jacobs Merido kávé 1000g	1499,-Ft	Tchibo Family kávé instant 100g	849,-Ft
Pick sertés párizsi	1199,-Ft/kg	Baba sampon könnymentes 400ml	499,-Ft
Kristályvíz 1,5l dús, mentes	99,-Ft	CIF súrolószer fehér 500ml	199,-Ft
Coop-Cola 2,5l	185,-Ft	Arany Ászok sör forma ü.	159,-Ft +ü.
Persil gél Color Fresh by Silan 1,5l	1099,-Ft	Domestos fehéritő kétféle 750ml	499,-Ft

2011.10.13-tól 2011.10.30-ig

Üveg mécses 10 cm (fehér, piros)

99,-Ft

A feltüntetett árak bruttó árak és a készlet erejéig érvényesek! Az esetleges nyomdai hibákért felelősséget nem vállalunk.

OPTIKA
Hatalyák

Hatalyák OPTIKA
2194 Tura
Bartók tér 5
Telefon:
06-70/360-4386

COMPUTERES LÁTÁSVIZSGÁLAT OKTÓBER 22-én!

CSÖKKENTETTÜK ÁRAINKAT!

- Komplet szemüveg (keret+lencse)
már **5990 Ft-tól!**
- **INGYENES SZEMVIZSGÁLAT,**
amennyiben szemüvegét nálunk készítetté
- Kontaktlencsék és ápolószerek
- Fényre sötételő és multifokális lencsék
- Ezüst ékszerek és órák
- Volánbusz bérletek kaphatók

EGÉSZSÉGPÉNZTÁRI KÁRTYÁS FIZETÉS

TÜZIFA ELADÓ!

Jó minőségű,
hegyi bükk, gyertyán és tölgy

TÜZIFA

kis- és nagytételben **ELADÓ!**

méterben **1.900,- Ft/q**
gurgózva **1.950,- Ft/q**
konyhakészen **2.300,- Ft/q**

Tel.: 06-70/770-1383, 06-70/705-9452
06-20/584-6161.

Győriné Sima Mária
JOMA-FAKER KFT.

Virágstúdió

Virág kis- és nagykereskedés (árut megrendelésre beszerzünk!)

Telefonos rendelés vagy személyesen:

H-P: 8h-18h Szo: 8h-14h V: 8h-12h

Cím: 2194 Tura, Sport u. 10.

Telefon: 06-30/678 39 84
vagy 06-30/591 92 96

E-mai: info@sulcker.hu
vagy rendeles@sulcker.hu

Weboldal: www.sulcker.hu

*Mécsesek és mécses betétek
NAGY VÁLASZTÉKBAN KAPHATÓK!!!
Virágtálak készítése!*

- ✿ Szálas és cserepes virágok – *Selyemvirágok*
- ✿ Menyasszonyi, alkalmi és kegyeleti csokrok (születésnap, névnap, vendégség, ballagás, Valentin nap, anyák napja, advent, karácsony, mindenszentek, temetések, stb.), *Koszorúk*
- ✿ *Esküvők* és rendezvények, termék illetve irodák, iskolák és egyéb épületek díszítése.
- ✿ *Fali díszek*, fali koszorúk, ajtódíszek
- ✿ *Kijelthető dísznövények*, balkon növények, hagymásnövények, cserepes növények
- ✿ *Vágott virágok*, kaktuszok, beltéri dísznövények
- ✿ *Egyéb kiegészítők* (balkonok, tápoldatok, karmák, ültetéshez szükséges szerszámok)
- ✿ *Ajándék* és dísz tárgyak – Gyertyák, illóolajok
- ✿ *Virágküldő szolgáltatás*
Tura és környékén!

**PAPÍR-ÍRÓSZER,
NYOMTATVÁNY ÜZLET**

**SZERETNÉ MEGLEPNI
SZERETTEIT, MUNKATÁRSAIT,
DE NINCS ÖTLETE?
SEGÍTÜNK!**

TOP 5 ajándék TIPP

1. Saját díszítésű póló vagy ovisjel

Kedvenc képét speciális eljárással kinyomtatjuk, amit Önnek csak rá kell vasálnia a kiválasztott ruhadarabra... és kész is a kedvenc pólója!

2. Saját mágneses kép (napirend, órarend, tábla, naptár)

Kiválasztott képét mágneses fotópa-pírra nyomtatjuk... és már rakhatja is a család vagy a cég hűtőjére!

3. Egyedi telefon vagy szemüveg-tok

az Ön által preferált képpel és favorit szöveggel ellátva! A saját használati tárgyai a saját elképzelése alapján válnak egyedivé!

4. Harmonikus agenda.

2012-es Sigel Conceptum naptár vagy jegyzetfüzet, amellyel igazán kényelmes lesz az évkezdés!

5. Trendi Too2Late karórák.

A fiatalok idei kedvenc trendkelléke... egy igazán hasznos és vagány ajándék!

Ha Önnek is megtetszett az egyik népszerű ajándékötlet, csapjon le rá üzletünkben... még a tömeg előtt!

Aki 2011. 11. 11-ig 6000 Ft fölötti vásárol, annak **900 Ft-ot visszaadunk** egy minőségi toll-ajándékszett formájában!

Pepita Pont

Papír-írószer, nyomtatvány üzlet

2194 Tura, Tabán út 42.;

Tel/Fax: 28/466-047; pepitaworld@invitel.hu

MEGNYITOTTUNK!

HÁZI TEJ és TEJTERMÉKEK boltja Turán

Kapható:

- Frissen fejt nyers házi tehéntej (160 Ft/l)
- Pasztőrözött 2,8 %-os (160 Ft/l) és 1,5%-os (140 Ft/l) házi tej

- Kecsketej, kecskejoghurt
- Túró, tejföl
- Juhtúró, körözött, vaj
- Tehén- és kecskegomolyák valamint egyéb gomolyák többféle ízesítéssel (fokhagyma, zöldhagyma, lilahagyma, kapor, bors)

- Nagyon finom háztáji gyümölcsjoghurtok élőflórás kultúrával.

Emellett kapható:

- Friss pékáru
- Termelői tojás
- Termelői méz
- Termelői lekvárok és házi szörpök nagy választékban

NYITÁSI AKCIÓ:

Termelői tojás (közepes) 24 Ft/db!

Minden joghurtból és gomolyából 10% kedvezmény!

(Az akció visszavonásig érvényes)

Cím:

Tura, Rákóczi Ferenc út. 116. (Galgahévíz felé, az ABC-vel szemben)

Nyitva: H-P 6:30 – 18:00, Szo 6:30 – 12:00

MYSTIQUE STONE INVESTMENT GROUP

— KEREPESE, Szabadság út 2592/1 Hrsz.

— MONORIERDŐ, Barátság út 0262/13 Hrsz.

— CEGLÉD, Puszkaporos u. 36.

Web: www.granitsirko.hu, Email: mystiquestone@gmail.com

Tel.: 06/30/431-5858, 06/70/601-4100, 06/70/601-4186

MINŐSÉGI GRÁNIT SÍRKÖVEK SZÉLES VÁLASZTÉKA KEDVEZŐ ÁRON.

Minden egyedi igényt kielégítünk!

Gránit ablakpárkányok 3600 Ft/m-től

Gránit egyes síremlékek 250.000 Ft/garnitúrától

Gránit dupla síremlékek 350.000 Ft/garnitúrától

TEMETŐI FELÁLLÍTÁSI KÖLTSÉGGEL.

**Kerítés fedlapok, konyhapultok készítése. Műkö
síremlékek felújítása. Sírköbontás, betüvésés,
lézergravírozás, porcelán fénykép készítése.**

**TURA BIZTONSÁGÁÉRT 2002 POLGÁRŐR
EGYESÜLET: 06-20-264-4705, 06-20-264-4722**

**Címünk: Tura, Rákóczi F. út 116.
Nyitva: H-P: 9-17-ig, Sz: 8-12-ig**

Ismert és új márkák
 Hajfesték Körömápolás
 Testápolás Edt.-k Sminkek
 Hajápolás Tisztítószer
 Folyamatos akciók, korrekt árak!

KISGÉPSZERVIZ TURÁN

Érőtlen a rotációs kapája? **Eszi az olajat** a fűnyírója?
Nem indul a láncfűrész? Vagy csak egyszerűen szeretné
felkészíteni szezonra kerti kisgépet?

HOZZA EL, ÉN MEGJAVÍTOM!

VÁLLALOM: benzin üzemű láncfűrészek, fűnyírók, fűnyíró traktorok,
fűszegély nyírók, rotációs kapák, szivattyúk, kompresszorok, utánfutók,
kistraktorok, egyéb mezőgazdasági kisgépek

TELJES KÖRŰ JAVÍTÁSÁT.

2194 TURA, PUSKIN TÉR 22. (KÓNYA TÓ-nál)

☎ 06-20-958-9695

✉ gepszerviztura@freemail.hu

KORREKT SZERVIZ, MEGBÍZHATÓ MINŐSÉG!

HIRDESSZEN A TURAI HÍRLAPBAN!

A hirdetés díj kifizetése történhet átutalással,
csekken vagy személyesen Tura Város
Polgármesteri Hivatala pénztárában
(hétfőtől-csütörtökig: 9-12 és 13-15 óráig,
pénteken 9-12 óráig).

1/1 oldal	34 500 Ft
1/2 oldal	17 250 Ft
1/4 oldal	8 625 Ft
1/6 oldal	6 000 Ft
1/8 oldal	4 800 Ft
apróhirdetés	60 Ft/szó

A számlázáshoz szükséges, a hirdetésfelvétel által rögzítendő adatok:
 ▶ hirdetés igényelt mérete, ▶ hirdetés igényelt lapszáma, ▶ számla vevőjének neve,
címe és adószáma, ▶ fizetés módjának kiválasztása, ▶ számla postázási címe.

HIRDETÉSFELVÉTELI LEHETŐSÉGEK:

- **TURA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA BARTÓK BÉLA MŰVELŐDÉSI HÁZ**
E-mail: kultura@vnet.hu Telefon: 06-28/580-581 vagy 06-30/638-4603
- **VÁROSI KÖNYVTÁR TURA**
E-mail: turakonyvtar@citromail.hu ▶ Telefon: 06-28/580-530
- **ÉLIÁS ZOLTÁN**, E-mail: eliaszoltan@t-online.hu ▶ Telefon: 06-30/407-8786

TÖRD A FEJED!

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10					11		12	
13					E		14	
15	16			17		18		
19			20	21				22
23			24					25
26		27	28			29		
30			31	32	33			
34	35		36	37				
38							N	39

200 éve, 1811. október 22-én született LISZT FERENC zeneszerző, zongoraművész

VÍZSZINTES 1. Kellemes érzelmi állapot. **10.** Nobel-díjas amerikai költő, drámaíró (Thomas Stearns, 1888-1965). **11.** Nagyméretű, basszus hangú rézfúvós hangszer. **13.** 1867-68-ban alkotott egyházzenei műve. **14.** Részben leáll (!) **15.** LGT egyik alapítója (József, 1943), dobos. **17.** Átnyújt. **18.** ... Gibson, amerikai színész, filmrendező. **19.** Bálvány. **21.** Női név (március 22.) **23.** Szaglószer. **24.** Az USA 41. és 43. elnöke, elől keresztnevük kezdőbetűjével. **25.** Basszus jele. **26.** Orosz teherautó márká. **28.** Nagy haragra gerjed, de a vihar is tud ilyet! **30.** Levél angolul. **32.** Ebből fejlődik a pillangó. (álca). **34.** Becézett férfinév (XI. 21., XII. 17.) **36.** Távozzom. **38.** Zongorára és zenekarra írt műve (1849).

FÜGGŐLEGES 1. Kortárs francia zeneszerző, aki Liszt inspirálására alkotta meg a Rákóczi-indulót. **2.** Gyakran hangzik fel spanyol arénákban. **3.** Agvíz (orvosi fogalom). **4.** Édes pezsgő olvasható. **5.** SZTK elődje. **6.** Gyorsulás jele. **7.** Idénymunkára szegődött mezőgazdasági dolgozó a II. vh. előtt. **8.** Fogorvosnál mondjuk! **9.** A Sodrásban c. film rendezője (István, 1933-2007). **11.** Egyházi kórusmű (1867) **12.** 1823. áprilisában csókolta homlokon elismerésül. **16.** Balkán tenger. **17.** Nem ebből! **20.** A vízszintes 15. zenekara. **22.** Nyílászáró tévéműsor (!) **27.** Római 52 és ötven. **29.** ... ebusen = kókusza (BRYA). **32.** Moha. **31.** Megjelenik álmában (!) **33.** Középen vágta (!) **35.** Éneklő szó. **37.** Távolba. **39.** Szén vgj.

Beküldendő a V13., V38., F1., F11., F12. sorok megfejtése!

A megfejtéseket postai úton a szerkesztőség címére vagy személyesen a művelődési házba várjuk október 24-ig. Szeptemberi rejtélyünk helyes megfejtése: V1. Beatrice, V19. Ravenna, F6. Isteni, F11. Vergilius.

A szerencsés nyertes: **Oláh Ilona** (Tavas u 7.) Gratulálunk! Nyereménye egy 2.500 Ft értékű COOP ajándékutalvány, melyet az értesítést követően személyesen vehet át a művelődési házban.

LAPZÁRTA: OKTÓBER 24.

KÖVETKEZŐ MEGJELENÉS: NOVEMBER MÁSODIK HETÉBEN.

A megjelenés napja a lap internetes változatának felkerülése a www.tura.hu honlapra, majd a megjelenéstől számított 4 munkanapig tart a nyomtatott újság terjesztése a Magyar Posta által.

TURAI HÍRLAP

KÖZÉLETI HAVI LAP

Felelős kiadó: Tura Város Önkormányzata Bartók Béla Művelődési Ház

Levél cím: Bartók Béla Művelődési Ház 2194 Tura, Bartók tér 3.

Telefon: 06-28/580-581 vagy 06-30/638-4603

Felelős szerkesztő: Seres Tünde

Szerkesztőségi tagok: Kuti József, Pálinskás Ildikó, Pető János,

Szénási József, Takács Pál, Tóth Anita

Tördelés: Rosental Kft.

E-mail: turaihirlap@tura.hu vagy kultura@vnet.hu

Nytsz: B/BHF/567/P/91

Készült 3 000 példányban a Rosental Kft. nyomdaüzemében Gödöllőn
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

Nyomtatott változat ISSN 2061-4063. **Online változat** ISSN 2061-4071
www.tura.hu